

# ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

## Ι' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

### ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

### ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΟΣΤ'

Τετάρτη 19 Φεβρουαρίου 2003

Αθήνα, σήμερα στις 19 Φεβρουαρίου 2003, ημέρα Τετάρτη και ώρα 18.21' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Α' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΓΕΪΤΟΝΑ**.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 18.2.2003 εξουσιοδότηση του Σώματος, επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα Πρακτικά της ΟΕ' συνεδριάσεώς του, της 18ης Φεβρουαρίου 2003 σε ό,τι αφορά στην ψήφιση στο σύνολο των σχεδίων νόμων: 1. «Κύρωση των Πρωτοκόλλων για την προσαρμογή των θεσμικών πτυχών της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας συνδέσεως μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των Κρατών-Μελών τους αφενός και: 1. - της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας, 2. - της Δημοκρατίας της Πολωνίας, 3. -της Ρουμανίας, 4. -της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, 5. -της Σλοβακικής Δημοκρατίας, 6. -της Τσεχικής Δημοκρατίας, αφετέρου, προκειμένου να ληφθεί υπόψη η προσχώρηση της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Δημοκρατίας της Φιλανδίας και του Βασιλείου της Σουηδίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση».

2. «Κύρωση της Συμφωνίας για το Εμπόριο, την Ανάπτυξη και τη Συνεργασία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των Κρατών -Μελών της αφενός και της Δημοκρατίας της Νοτίου Αφρικής αφετέρου, μετά της Τελικής Πράξης»).

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από τον κ. Διονύσιο Γκούσκο, Βουλευτή Ζακύνθου, τα ακόλουθα:

#### Α. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Ο Βουλευτής Αθηνών κ. ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Ιατρών Νοσοκομείου και Διαμαρτύρεται για τον τρόπο εκπαίδευσης των ειδικευμένων ιατρών στο Λαϊκό Νοσοκομείο.

2) Ο Βουλευτής Αθηνών κ. ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Ιατρών Νοσοκομείου και Κέντρων Υγείας Νομού Χαλκιδικής ζητεί την ικανοποίηση αιτημάτων για τη σωστή λειτουργία των υπηρεσιών υγείας του Νομού Χαλκιδικής.

3) Ο Βουλευτής Ηλείας κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ένωση Ιδιοκτητών Ραδιοφωνικών Σταθμών διαμαρτύρεται για την προτεινόμε-

νη διάταξη Νόμου επέκτασης των αθηναϊκών ραδιοφωνικών σταθμών σε όλους τους Νομούς της χώρας.

4) Οι Βουλευτές κύριοι ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ και ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Βερδικουσιωτών Λάρισας ζητεί να ενισχυθεί οικονομικά ο Σύλλογος για τη συνέχιση των δραστηριοτήτων του.

5) Ο Βουλευτής Λακωνίας κ. ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ζητεί την ίδρυση Κέντρου Πρόληψης κατά των ναρκωτικών στο Νομό Λακωνίας.

6) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΙΑΣΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία κάτοικοι του Δήμου Ιστιαίας Εύβοιας διαμαρτύρονται για την εγκατάσταση κεραίας κινητής τηλεφωνίας στο κέντρο της πόλεως Ιστιαίας.

7) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΙΑΣΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Νικόλαος Μπέμπελος ζητεί τη λήψη μέτρων για αντιπλημμυρική προστασία του ποταμού Ξηριάς.

8) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΙΑΣΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Ιστιαίας Εύβοιας ζητεί τη χρηματοδότηση του έργου ΒΙΟΚΑ Ιστιαίας.

9) Ο Βουλευτής Κέρκυρας κ. ΕΥΤΥΧΙΟΣ ΚΟΝΤΟΜΑΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Παρελίων Κέρκυρας ζητεί οικονομική ενίσχυση για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών από βροχοπτώσεις.

10) Ο Βουλευτής Κέρκυρας κ. ΕΥΤΥΧΙΟΣ ΚΟΝΤΟΜΑΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Αναπήρων – Θυμάτων Πολέμου και Εθνικής Αντίστασης ζητούν την ικανοποίηση αιτημάτων που αφορούν στην κατηγορία τους.

11) Ο Βουλευτής Κέρκυρας κ. ΕΥΤΥΧΙΟΣ ΚΟΝΤΟΜΑΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Επιτροπή Πρωτοβουλίας Κατοίκων Εργατικών Κατοικιών Οικισμών Κέρκυρα ΙΙΙ – Κέρκυρα ΙV ζητεί την επισκευή των θυροφών διαμερισμάτων των οικισμών Κέρκυρα ΙΙΙ και Κέρκυρα ΙV.

12) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Εργατικό Κέντρο Μήλου ζητεί τη στελέχωση του ΙΚΑ Μήλου με υγειονομικό και διοικητικό προσωπικό και την κάλυψη των στεγαστικών του αναγκών.

13) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Επαρχείο Θήρας Νομού Κυκλάδων ζητεί την ίδρυση Αστυνομικών Σταθμών στη νήσο Θήρα.

14) Ο Βουλευτής Καρδίτσας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Καρδίτσας ζητεί οικονομική ενίσχυση για την αντιμετώπιση των ζημιών από τα έκτακτα καιρικά φαινόμενα.

15) Ο Βουλευτής Καρδίτσας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Ιτάμου Καρδίτσας ζητεί πρόσθετη χρηματοδότηση για την αντιμετώπιση της κακοκαιρίας.

16) Οι Βουλευτές κύριοι ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ και ΙΩΑΝΝΑ ΣΤΕΡΓΙΟΥ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Επαγγελματιών Πρακτόρων ΠΡΟ-ΠΟ ζητεί διαφάνεια και σαφή κριτήρια στις χορηγήσεις νέων αδειών και στη λειτουργία των πρακτορείων καθώς και την ανάκληση της απόφασης που εγκρίνει το νέο Κανονισμό λειτουργίας των πρακτορείων.

17) Η Βουλευτής Αττικής κ. ΙΩΑΝΝΑ ΣΤΕΡΓΙΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Κων/νος Γιανναδάκης, δικηγόρος, καταγγέλλει φοροδιαφυγή στη Β' Δ.Ο.Υ. Ηρακλείου Κρήτης και ζητεί διερεύνηση προκειμένου να διαπιστωθεί εάν υπάρχει.

18) Ο Βουλευτής Φωκίδας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΛΕΣΤΑΘΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Επαγγελματιών Πρακτόρων ΠΡΟ-ΠΟ διαμαρτύρεται για τη μείωση της προμήθειας των μελών της από τα παιγνίδια του ΟΠΑΠ.

19) Ο Βουλευτής Φωκίδας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΛΕΣΤΑΘΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο του Ιερού Ναού Αγίου Νικολάου Στρώμης Φωκίδας ζητεί οικονομική ενίσχυση για την κατασκευή εξωκκλησιού στην περιοχή Ράχη Φωκίδας.

20) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Λεύκης Λασιθίου ζητεί την κατασκευή τεχνικών έργων στο οδικό δίκτυο του Νομού Λασιθίου που συνδέει και εξυπηρετεί υπηρεσίες της ΔΕΗ.

21) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Δ/ση Α/θμιας Εκπαίδευσης Λασιθίου ζητεί να της καταβληθούν τα χρήματα για την εξόφληση των σχολικών τροχονόμων των σχολείων του Νομού Λασιθίου.

22) Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΜΥΡΛΗΣ – ΛΙΑΚΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Πολυτέκνων Αγρινίου και Περιχώρων ζητεί να γίνει πλήρης αλλαγή στα μέλη της κεντρικής επιτροπής για την επιλογή θεμάτων στις πανελλήνιες εξετάσεις.

23) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Συνταξιούχων ΔΕΗ Αλιβερίου Εύβοιας ζητεί να ενσωματωθεί η ΑΤΑ στις συντάξεις.

24) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Επιμελητήριο Στερεάς Ελλάδας διαμαρτύρεται για την ακύρωση της υποβολής του προγράμματος για την ενίσχυση της απασχόλησης.

25) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Γυμνάσιο Καρύστου Εύβοιας ζητεί να του εγκριθεί η ίδρυση και λειτουργία σχολικής βιβλιοθήκης.

26) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΜΑΤΖΑΠΕΤΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Ιατρών ΙΚΑ Ηρακλείου Κρήτης ζητεί την επίλυση του κτιριακού προβλήματος

του ΙΚΑ Ηρακλείου και του προβλήματος της ασφαλιστικής κάλυψης των συμβασιούχων γιατρών.

27) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΜΑΤΖΑΠΕΤΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Ξενοδοχοϋπαλλήλων Νομού Ηρακλείου ζητεί την επίλυση προβλημάτων για την ομαλή λειτουργία του Ασφαλιστικού Ταμείου ΤΑΞΥ.

28) Ο Βουλευτής Αθηνών κ. ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Γιατρών Οδοντιάτρων ΕΣΥ των Κέντρων Υγείας διαμαρτύρεται για τις δυσλειτουργίες των διαφόρων μονάδων υγείας από την υπαγωγή τους στις Υγειονομικές Περιφέρειες με πολλαπλά ΠΕΣΥ.

29) Ο Βουλευτής Αθηνών κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Εξωραϊστικός Πολιτιστικός Σύλλογος «Η ΖΩΟΔΟΧΟΣ ΠΗΓΗ Κ. ΠΑΤΗΣΙΩΝ» ζητεί να κριθεί διατηρητέος ο χώρος του θερινού κινηματογράφου ΓΙΑΝΚΑ.

30) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΟ-ΠΟΥΛΟΣ με αναφορά του ζητεί την τροποποίηση διάταξης του Σχεδίου Νόμου «Δια βίου εκπαίδευση» και αφορά στους σπουδαστές Προγραμμάτων Σπουδών Επιλογής των ΤΕΙ.

## Β. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στην με αριθμό 899/31-7-02 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 156/23-8-02 έγγραφο από τον Υπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 899/31-7-02 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Ε. Μπασιάκος, σας πληροφορούμε τα εξής:

Από τους Δήμους Τανάγρας, Θηβών και Δερβενοχωρίων του Νομού Βοιωτίας, αναγγέλθηκαν στον ΕΛΓΑ ζημιές από χαλαζοπτώσεις στις 27 και 28 Ιουλίου 2002.

Κατά τις απαραίτητες επισημόσεις που διενήργησαν οι αρμόδιοι γεωπόνοι επόπτες του Υποκαταστήματος ΕΛΓΑ στη Λαμία, διαπιστώθηκε ότι έχουν σημειωθεί σοβαρές ζημιές, σε έκταση 1000 περίπου στρεμμάτων, σε καλλιέργειες αμπελιών, βαμβακιού, τομάτας και πεπονοειδών. Το επίκεντρο της χαλαζόπτωσης ήταν στην περιοχή Μουρικίου, όπου οι ζημιές είναι αρκετά σοβαρές.

Το έργο των εξατομικευμένων εκτιμήσεων έχει ήδη αρχίσει από δεκαμελές κλιμάκιο γεωπόνων εκτιμητών του ΕΛΓΑ και προβλέπεται να ολοκληρωθεί πολύ σύντομα. Η αξιοπιστία αποτελεί κύριο μέλημα του Οργανισμού και δίδεται μεγάλη προσοχή, έτσι ώστε τα πορίσματα των εκτιμήσεων να εκφράζουν με τη μεγαλύτερη δυνατή ακρίβεια την απώλεια του εισοδήματος των πληγέντων παραγωγών.

Μετά την κοινοποίηση των πορισμάτων εκτίμησης στους ενδιαφερόμενους παραγωγούς, από το Οργανισμό θα καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια για την επίσπευση όλων των ασφαλιστικών διαδικασιών που απαιτούνται για την καταβολή των αποζημιώσεων στους δικαιούχους.

Ο Υπουργός  
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΥΣ»

2. Στην με αριθμό 943/1-8-2002 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 162/23-8-2002 έγγραφο από τον Υπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 943/1-8-2002 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Κων/νος Κυτίδης, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Τα αριθμ. 245 και 246 τεμάχια έκτασης 941.025 τ.μ. και 6.625 τ.μ. αντίστοιχα, αποτελούν μέρος έκτασης από τη συνολική των 2.477.884 στρεμμάτων ιδιοκτησίας των Οθωμανών Καραμφίλ και Σαλή Κιαμήλ που απαλ/θηκε, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4857/1930, για αποκατάσταση ακτημόνων και διαχωρίστηκε η παραπάνω έκταση υπέρ των ιδιοκτητών.

Μετά τη γενομένη απαλ/ση, το Υπουργείο Γεωργίας δεν δύναται σύμφωνα με τις διατάξεις της Αγροτικής Νομοθεσίας

να προβεί σε νεότερη απαλ/ση των διαχωρισθέντων υπέρ των ιδιοκτητών τεμαχίων.

Για το θέμα της αξιοποίησης των ανωτέρω τεμαχίων, μπορεί ο Δήμος είτε να ζητήσει την απ' ευθείας εξαγορά τους από τους ιδιοκτήτες, είτε να ζητήσει από το Υπουργείο Οικονομικών τη διενέργεια αναγκαστικής απαλ/σης.

Ο Υπουργός  
**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΥΣ»**

3. Στην με αριθμό 931/31.7.02 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 13576/20.8.02 έγγραφο από την Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση στην ερώτηση με αριθμό 931/31.7.02 και την αναφορά με αριθμό 433/31.7.02 την 1.8.02 αντίστοιχα, από το Βουλευτή κ. Α. Φλωρίνη, σας ενημερώνουμε ότι, όπως μας πληροφορήσαν οι αρμόδιες υπηρεσίες μας (Ο.Κ.Χ.Ε.-ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΕ), στην περιοχή του Δήμου Τορώνης Χαλκιδικής έχουν ληφθεί τα μέτρα που διασφαλίζουν την απαιτούμενη δημοσιότητα των στοιχείων της κτηματογράφησης σύμφωνα με τα άρθρα 9,10 παρ. 1 και 5 και 4 παρ.1 σε συνδυασμό με το άρθρο 13<sup>α</sup> παρ.2 του ν.2308/1995.

Πέραν των προβλεπόμενων στα σχετικά άρθρα του ν. 2308/1995 για την διευκόλυνση των δικαιούχων στο Γραφείο Κτηματογράφησης της Συγκίας υπάρχει και πλήρης Μηχανογράφηση με χρήση εξειδικευμένου λογισμικού (Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών) και μηχανικός, με γνώση των ιδιαιτεροτήτων της περιοχής ο οποίος βρίσκεται καθημερινά στο Κτηματολογικό γραφείο, όπου οι ιδιοκτήτες μέσω Ηλεκτρονικών Υπολογιστών μπορούν να βλέπουν σε μεγάλη κλίμακα τα ακίνητά τους, σχετιζόμενα και με αυτά των ομόρων και να τους δίνονται συμπληρωματικά στοιχεία (εμβαδά, πλευρικές διαστάσεις κ.λπ.) έτσι ώστε οι δικαιούχοι να έχουν πλήρη εικόνα των στοιχείων κτηματογράφησης.

Μετά δε από εντολή του Ο.Κ.Χ.Ε. προς τον εκπρόσωπο της αναδόχου σύμπραξης οι προσωρινοί κτηματολογικοί πίνακες και διαγράμματα της Δεύτερης Ανάρτησης αναρτήθηκαν ήδη και στο οικείο Δημοτικό Κατάστημα.

Πέραν τούτων όμως, και προς περαιτέρω διευκόλυνση των πολιτών, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Κ.Χ.Ε. παρατάθηκε μέχρι 13/9/2002 ο χρόνος της Δεύτερης Ανάρτησης των προσωρινών κτηματολογικών πινάκων και διαγραμμάτων καθώς και η προθεσμία υποβολής ενστάσεων και προσφυγών.

Σημειωτέον δε ότι, παρότι δεν προβλέπεται από τις διατάξεις του ν. 2308/1995, αποστέλλονται ταχυδρομικά στους δικαιούχους γραπτών δικαιωμάτων αλλά και στους δηλούντες, σε όλες τις περιπτώσεις στις οποίες πραγματοποιήθηκε Δεύτερη Ανάρτηση, αποστάματα των προσωρινών κτηματολογικών πινάκων και διαγραμμάτων, ώστε να μπορούν εύκολα να ελέγξουν την ορθότητα των αναρτημένων στοιχείων και, εφ' όσον απαιτηθεί, να υποβάλουν προσφυγή ή ένσταση.

Η Υπουργός  
**Β. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ»**

4. Στις με αριθμό 873/31-7-02 και 983/2-8-02 ερωτήσεις δόθηκε με το υπ' αριθμ. 126/23-8-02 έγγραφο από τον Υφυπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στις ερωτήσεις με αριθμό 873/31-7-2002 και 983/2.8.02 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Ηλίας Καλλιώρας και η Βουλευτής κ. Ασημίνα Ξηροτύρη-Αικατερινάρη παρακαλούμε να πληροφορηθείτε τους κ.κ. Βουλευτές, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΥΔΕ/ΠΑΘΕ, τα εξής:

1. ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΓΟΣ - ΣΚΑΡΦΕΙΑ

Στο τμήμα αυτό βρίσκονται στο στάδιο της ολοκλήρωσης, οι απαιτούμενες για τη δημοπράτηση κατασκευής του έργου, μελέτες και είναι υπό έγκριση και η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ), που αποτελεί προϋπόθεση για την έγκριση των μελετών και την έναρξη των διαδικασιών κήρυξης απαλλο-

τριώσεων.

Έχει ήδη δημοπρατηθεί η Α' φάση (φάση προεπιλογής) για την κατασκευή του υπόψη τμήματος και επίκειται η ολοκλήρωση της σχετικής διαδικασίας μετά την έκδοση απόφασης του Συμβουλίου Επικρατείας επί προσφυγών που κατέθεσαν διαγωνιζόμενοι.

Η Β' φάση του υπόψη διαγωνισμού μεταξύ των προεπιλεγέντων προβλέπεται να γίνει εντός του ερχόμενου Σεπτεμβρίου.

2. ΤΜΗΜΑ ΣΚΑΡΦΕΙΑ -ΡΑΧΕΣ

Για το υπομήμα Σκάρφεια-Είσοδος Στυλίδας (Α.Κ. Αγ. Μαρίας) έχει ολοκληρωθεί και εγκριθεί η Αναγνωριστική Μελέτη Οδοποιίας αυξημένων απαιτήσεων και η Μελέτη Προέγκρισης Χωροθέτησης.

Για το υπομήμα Στυλίδα-Ράχες (περιοχή Στυλίδας και Καραβόμυλου) ολοκληρώνεται η εξέταση εναλλακτικών χαράξεων και θα υποβληθεί για έλεγχο στην αρμόδια Δ/ση.

Στα υπομήματα α) Α.Κ. Θερμοπυλών-Νέα Κοίτη Σπερχείου (μήκους 8,8 χλμ. περίπου) και β) Α.Κ. Ροδίτσας-Αρχή Α.Κ. Αγ. Μαρίας (Στυλίδας) (μήκους 8, χλμ) ολοκληρώνονται τα επόμενα στάδια των αναγκαίων μελετών, ώστε μετά την έγκριση των Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, οι οποίες έχουν ήδη υποβληθεί στην αρμόδια Υπηρεσία, να προχωρήσει η διαδικασία δημοπράτησης της κατασκευής τους.

Για τα υπομήματα Σκάρφεια-Α.Κ. Θερμοπυλών και Νέα Κοίτη Σπερχείου-Α.Κ.Ροδίτσας η σχετική προετοιμασία για την προκήρυξη ανάθεσης ολοκλήρωσης των μελετών.

Ήδη έχει γίνει προδημοσίευση για την ανάθεση των υπόψη μελετών.

3.ΤΜΗΜΑ ΡΑΧΕΣ - ΑΓΙΟΙ ΘΕΟΔΩΡΟΙ

Η ολοκλήρωση της κατασκευής του αυτοκινητόδρομου στο τμήμα αυτό αναμένεται να γίνει μέχρι το τέλος του 2002. Το υπομήματα στα οποία δεν έχει ολοκληρωθεί η κατασκευή του αυτοκινητόδρομου (και αναμένεται μέχρι τέλους του χρόνου) είναι στην περιοχή του Σταθμού Διοδίων Πελασγίας και στην περιοχή του Ανισόπεδου Κόμβου Αγίων Θεοδώρων.

Ο Υφυπουργός  
**ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΛΙΔΗΣ»**

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο επίκαιρων ερωτήσεων της Δέσμης 20 Φεβρουαρίου 2003 και της Παρασκευής 21 Φεβρουαρίου 2003.

Δελτίο επίκαιρων ερωτήσεων της Δέσμης 20 Φεβρουαρίου 2003

Α. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρο 130 παρ. 2 και 3 Καν. Βουλής)

1.- Η με αριθμό 385/17-2-2003 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Ιωάννη Ζαφειρόπουλου προς τους Υπουργούς Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, σχετικώς με την αποκατάσταση των ζημιών που υπέστη ο Νομός Ηλείας από τις πρόσφατες καταστροφικές πλημμύρες.

2.- Η με αριθμό 394/17-2-2003 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Ιωάννη Παπαθανασίου προς τον Υπουργό Ανάπτυξης, σχετικώς με τη δημιουργία συνεδριακού κέντρου στους χώρους του πρώην Ανατολικού Αεροδρομίου.

3.- Η με αριθμό 392/17-2-2003 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Άγγελου Τζέκη προς τους Υπουργούς Γεωργίας, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σχετικώς με τη λήψη των αναγκαίων μέτρων στήριξης της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Θεσσαλονίκης «Ομοσπονδία» κλπ.

4.- Η με αριθμό 393/17-2-2003 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Ασημίνας Ξηροτύρη-Αικατερινάρη προς τους Υπουργούς Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Γεωργίας, σχετικώς με τις πρόσφατες πλημμύρες στην περιοχή του Έβρου, την αποζημίωση των πληγέντων αγροτών κλπ.

Β. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρο 130

παρ. 2 και 3. Καν. Βουλής)

1.- Η με αριθμό 383/17-2-2003 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Κωνσταντίνου Σπηλιόπουλου προς τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, σχετικά με την αύξηση των επιτοκίων από τις Τράπεζες.

2.- Η με αριθμό 381/17-2-2003 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Νικολάου Κατσαρού προς τον Υπουργό Γεωργίας, σχετικά με τις πρόσφατες δηλώσεις του Υπουργού για την παράδοση του βαμβακιού κλπ.

3.- Η με αριθμό 319/17-2-2003 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Νικολάου Γκατζή προς τους Υπουργούς Γεωργίας, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, σχετικά με τις πρόσφατες πλημμύρες στην περιοχή του Έβρου, την αποζημίωση των πληγέντων κλπ.

Δελτίο επίκαιρων ερωτήσεων της Παρασκευής 21 Φεβρουαρίου 2003

Α. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρο 130 παρ. 2 και 3 Καν. Βουλής)

1.- Η με αριθμό 389/18-2-2003 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Ιωάννη Γιαννακόπουλου προς την Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, σχετικά με την παράταση της προθεσμίας του δικαιώματος ενστάσεων-προσφυγών για το Εθνικό Κτηματολόγιο στην περιοχή της Καλαμάτας.

2.- Η με αριθμό 395/18-2-2003 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Μιλτιάδη Έβερτ προς τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, σχετικά με το έλλειμμα στον προϋπολογισμό του 2003 από την ματαίωση των αποκρα-

τικοποιήσεων κλπ.

3.- Η με αριθμό 402/18-2-2003 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Άγγελου Τζέκη προς τους Υπουργούς Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Ανάπτυξης, σχετικά με τη λειτουργία της επιχείρησης ΒΑΛΚΑΝ ΕΞΠΟΡΤ στη Θεσσαλονίκη.

Β. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρο 130 παρ. 2 και 3 Καν. Βουλής)

1. Η με αριθμό 399/18-2-2003 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Μιχάλη Καρχιμάκη, προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικά με την καταβολή του επιδόματος των 176 ευρώ και στους κληρικούς.

2. Η με αριθμό 400/18-2-2003 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Πέτρου Τατούλη προς την Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, σχετικά με την αποκατάσταση ή επαναχάραξη του οδικού δικτύου στην Πελοπόννησο που έπαθε ζημιές από την πρόσφατη κακοκαιρία.

3. Η με αριθμό 403/18-2-2003 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, κ. Αντωνίου Σκυλάκου προς την Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, σχετικά με το ύψος των διοδίων στην Αττική Οδό κλπ.

4. Η με αριθμό 396/18-2-2003 επίκαιρη ερώτηση του Ανεξάρτητου Βουλευτή κ. Βασιλείου Κεδίκογλου προς τους Υπουργούς Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Οικονομίας και Οικονομικών, σχετικά με το σύστημα ανάδειξης μειοδότη με το μαθηματικό τύπο στα Δημόσια Έργα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

#### ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συνέχιση της συζήτησης επί των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης: « Ποινική ευθύνη των Υπουργών».

Το νομοσχέδιο ψηφίστηκε επί της αρχής στη χθεσινή συνεδρίαση.

Έχει είκοσι δύο άρθρα κατανεμημένα σε τέσσερα κεφάλαια. Στη Διарκή Επιτροπή τα άρθρα συζητήθηκαν όλα μαζί σε μία ενότητα. Ακούω τις προτάσεις σας για τη μεθόδευση της συζήτησης.

**ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΓΚΟΥΣΚΟΣ:** Να συζητηθούν όλα σε μία ενότητα, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ:** Κύριε Πρόεδρε, και δεν υπάρχουν σημαντικές παρατηρήσεις, αλλά και ολόκληρο το νομοθέτημα αποτελεί ουσιαστικά μία ενότητα. Γι' αυτό προτείνω να συζητηθούν τα άρθρα σε μία ενότητα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας):** Καλώς.

Κύριε Υπουργέ, έχετε αντίρρηση;

**ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΛΗΝΙΚΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης):** Όχι, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας):** Επομένως, προχωρούμε στη συζήτηση όλων των άρθρων σε μια ενότητα.

Ο εισηγητής της Πλειοψηφίας κ. Γκούσκος έχει το λόγο.

**ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΓΚΟΥΣΚΟΣ:** Δεν θα αναφερθώ σε όλες τις διατάξεις του συζητούμενου νομοσχεδίου διότι υπάρχουν σύμπτωσης στις περισσότερες από αυτές. Θα δώσω μόνο ορισμένες διευκρινήσεις και σε ένα δύο σημεία που υπάρχει μια φαινομενική διάσταση απόψεων εκεί θα ήθελα να κάνω μία προσέγγιση.

Στο άρθρο 1 πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ότι η συμπαράπομη των συμμετόχων εφόσον παραπέμπεται με πολιτικό πρόσωπο Υπουργός νυν ή πρώην, είναι υποχρεωτική. Η Βουλή δεν μπορεί να πράξει διαφορετικά.

Στο άρθρο 3 όσον αφορά την αποσβεστική προθεσμία που τίθεται και την παραγραφή, επιγραμματικά λέω ότι ο χρόνος και της αποσβεστικής προθεσμίας και της παραγραφής είναι περισσότερο από επαρκής, είναι πλούσιος. Η αποσβεστική προθεσμία μπορεί να είναι από δύο έως έξι έτη. Η παραγραφή είναι πενταετής. Σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να ξεπεράσει τα δέκα χρόνια από το χρόνο διάπραξης του αδικήματος. Τη σκοπιμότητα για την οποία αυτές οι μικρότερες παραγραφές περιλαμβάνονται σε αυτό το νόμο, την έχουν ήδη αντιμετωπίσει και ο συνταγματικός και ο απλός νομοθέτης από τον δέκατο ένατο αιώνα. Παρέλκει να λεχθεί έστω και μία λέξη πάνω σε αυτό, πέραν του ότι είναι άδικο να λέγεται ότι οι σύντομες παραγραφές και η αποσβεστική προθεσμία είναι δήθεν προς όφελος του πολιτικού κόσμου.

Είναι προς βλάβη του, διότι επιταχύνουν μία διαδικασία την οποία ενίοτε την κάνουν απολύτως συνοπτική. Αυτό πολλές φορές περιορίζει τα δικαιώματα του κατηγορουμένου, γιατί τον βάζει σε ασφυκτικά πλαίσια. Το μείζον θέμα που προστατεύεται είναι η αξιοπιστία των πολιτικών παρατάξεων και όχι μόνο των πολιτικών προσώπων. Οι κατηγορίες αυτές πρέπει να εκκαθαρίζονται άμεσα.

Στο άρθρο 4 οφείλω να διευκρινίσω, επειδή έχει γίνει λόγος στην επιτροπή, ότι δεν επιτρέπεται από τα κοινά δικαστικά όργανα καμία έρευνα κατά Υπουργού, πολύ δε περισσότερο από διοικητικά όργανα. Και αυτό, διότι το αποκλειστικό προνόμιο, την εξουσία και την υποχρέωση την έχει από το Σύνταγμα μόνο η Βουλή. Ως εκ τούτου, όταν τα όργανα, εισαγγελείς, διοικητικά ή άλλα δεν έχουν δικαίωμα να κάνουν έρευνα σε βάθος του Υπουργού, πολύ περισσότερο δεν έχουν καμία εξουσία να συντάξουν πόρισμα. Αυτό που είχε απασχολήσει παλαιότερα την επιστήμη και την πολιτική ζωή, αν πρέπει ή όχι να συνταχθεί πόρισμα, σ' αυτές τις περιπτώσεις λύνεται κατά τον πλέον σαφή τρόπο. Το πόρισμα προϋποθέτει έρευνα, αφού η έρευνα απαγορεύεται, δεν μπορεί απλά να υπάρξει και πόρισμα. Αυτό όμως θαρρώ ότι δημιουργεί μία υποχρέωση στον κύριο Υπουργό

Δικαιοσύνης, να ζητήσει την έκδοση μίας εγκυκλίου από τον εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, ώστε να διευκρινιστεί, παρά το ότι το γράμμα του νόμου είναι σαφές, προς τους εισαγγελικούς λειτουργούς.

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ:** Το Σύνταγμα τι λέει;

**ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΓΚΟΥΣΚΟΣ:** Λέει και εννοεί αυτά ακριβώς που υλοποιεί και ο νόμος.

Όσον αφορά το άρθρο 5, η Βουλή συγκροτεί μία επιτροπή, η οποία πριν επιληφθεί οριστικά η Βουλή, για να αποφασίσει ή όχι αν θα ασκήσει την ποινική δίωξη, ερευνά τις καταγγελίες και τις πράξεις για τις οποίες έχει υπάρξει αντικείμενο έρευνας. Η επιτροπή αυτή, σύμφωνα με το νόμο, έχει την εξουσία του Εισαγγελέα Πρωτοδικών και μπορεί να αναθέσει αυτή την εξουσία της, εν μέρει προφανώς, και στον Εισαγγελέα Πρωτοδικών ή στον Εισαγγελέα Εφετών. Νομίζω ότι η έρευνα αυτής της επιτροπής, όσον αφορά τη συλλογή των απλών ενδείξεων που είναι απαραίτητες, προκειμένου να ασκήσει ή όχι η Βουλή την ποινική δίωξη, είναι επαρκής. Είναι σημαντικό ότι ο νόμος διαλαμβάνει ότι θα πρέπει μετά το πέρας της έρευνας της επιτροπής, να συνταχθεί και να υποβληθεί στο Σώμα αιτιολογημένο πόρισμα. Αναφέρεται ειδικά σε αιτιολογημένο πόρισμα, διότι προφανώς το Σώμα δεν μπορεί να ξανακάνει την ίδια δουλειά της έρευνας, δηλαδή αυτής της προκαταρκτικής εξέτασης από την επιτροπή και γι' αυτό θα πρέπει να έχει δεδομένα τα συμπεράσματα, όπως επίσης δικαιολογημένα και την άποψη της μειοψηφίας της επιτροπής.

Η Βουλή με την απλή Πλειοψηφία της, των εκατόν πενήντα ενός Βουλευτών –και είναι κέρδος στο συζητούμενο νομοσχέδιο ότι με την Πλειοψηφία των εκατόν πενήντα ενός και όχι με αυξημένη Πλειοψηφία, η οποία μπορεί να δημιουργήσει την εντύπωση πως η Βουλή έχει την πρόθεση να δημιουργήσει προ-σκόμματα στη δίωξη προσώπων, των οποίων πρέπει να ερευνηθεί η συμπεριφορά τους δικαστικά- και με αιτιολογημένη απόφαση της, ασκεί ή όχι κυριαρχικά την ποινική δίωξη. Θεωρώ ότι η κατάκτηση αυτή με το συζητούμενο νόμο οφείλεται και στην αυτοπεποίθηση της Κυβέρνησης η οποία προτείνει μία διάταξη μη φοβούμενη τον έλεγχο σήμερα ή αύριο, αποδεχόμενη τη διαφάνεια και θέτοντας τον εαυτό της στην κρίση και τη δικαστική, αν χρειαστεί. Είναι ένα βήμα προς την κατεύθυνση της ζητούμενης διαφάνειας απ' όλες τις πλευρές της πολιτικής και δημόσιας ζωής. Πρέπει να υπογραμμιστεί.

Οφείλω να διευκρινίσω στο άρθρο 7 -επειδή υπήρξε μία σύγχυση χθες- ότι, όσον αφορά την άσκηση της εξουσίας της Βουλής για την αναστολή της δίωξης και για την ανάκληση, στην περίπτωση της αναστολής, αν υπάρχουν συμμετοχοί αναστέλλεται και ως προς αυτούς δεν υπάρχει καμία ασάφεια. Πιστεύω ότι δεν πρέπει να υπάρχει και καμία αντίρρηση. Όσον αφορά όμως την ανάκληση, κυριαρχικά και αιτιολογημένα αφήνεται η εξουσία στη Βουλή να αποφασίσει περί αυτής. Ανέφερα χθες, μιλώντας επί της αρχής, πόσες είναι οι ποικίλες περιπτώσεις που ενδέχεται να κληθεί –το απευχόμαστε, αλλά είναι πιθανόν– να αντιμετωπίσει αύριο η Βουλή, τις οποίες δεν μπορεί το κείμενο του νόμου να προκαθορίσει και να προεξοφλήσει.

Ως εκ τούτου αυτή η εξουσία πρέπει να αφήνεται απολύτως στα χέρια της Βουλής και η ίδια κυριαρχικά να σταθμίζει τις κατηγορίες, τα πολιτικά, κοινωνικά και νομικά κριτήρια εκείνης της στιγμής και να καταλήγει στην απόφασή της, πάντοτε αιτιολογημένα για το τι πρέπει να γίνει για τους συμμετόχους.

Όσον αφορά τον αντίλογο, ο οποίος είναι σεβαστός ότι η ανάκληση της απόφασης της Βουλής ξαναγυρίζει τη διαδικασία στο σημείο πριν να ασκηθεί η δίωξη, άρα αυτομάτως οι συμμετοχοί θα πρέπει να μένουν στα χέρια της κοινής δικαιοσύνης και η Βουλή να απεκδύεται της οποιασδήποτε εξουσίας της ως προς αυτούς, θα αντέτασσα ότι από τη στιγμή που έχει η Βουλή την εξουσία ή την υποχρέωση τη συνταγματική, να συμπαραπέμψει και τους μετόχους, δηλαδή έχει τη μείζονα εξουσία, τότε έχει και την ελάχιστη σε περίπτωση ανακλήσεως να αποφασίσει γι' αυτούς. Στο μείζον θαρρώ ότι περιέχεται και το ελάχιστον.

Θέλω να τοποθετηθώ στο άρθρο 8 επειδή ο κ. Παυλόπουλος είχε μία λογικότατη αιτίαση, σχετικά με την πρωθύτερη, κατά

την άποψή του, κλήρωση του δικαστικού συμβουλίου, ισχυριζόμενος ότι από τη στιγμή που πράγματι το Σύνταγμα στο άρθρο 86 λέει ότι στα πλαίσια του Ειδικού Δικαστηρίου και αφού έχει προηγηθεί η πράξη της δίωξης, κ.λπ., λειτουργεί δικαστικό συμβούλιο, έτσι σύμφωνα με τη συνταγματική διατυπωμένη σειρά θα έπρεπε πρώτα να εκλεγεί η σύνθεση του Ειδικού Δικαστηρίου και στη συνέχεια η κλήρωση του συμβουλίου. Θα ρρώ ότι δεν είναι σωστό. Δεν είναι σωστό διότι το Ειδικό Δικαστήριο του άρθρου 86 του Συντάγματος υπάρχει. Δεν χρειάζεται να κληρωθεί για να υπάρξει. Είναι θεσμοθετημένο και υπάρχει, όπως κάθε άλλος δικαστικός θεσμός. Η κλήρωση έρχεται για να επιλέξει τα φυσικά πρόσωπα που θα το στελεχώσουν, προκειμένου να διεκπεραιώσουν την κύρια διαδικασία. Πότε όμως αρχίζει αυτή; Αρχίζει μετά την παραπομπή και αφού επιδοθεί το κλητήριο θέσιον στους κατηγορουμένους. Η παραπομπή θα αποφασιστεί από το δικαστικό συμβούλιο, διότι η Βουλή ασκεί μόνο την ποινική δίωξη. Ως προς τούτο καλώς η σειρά του νόμου προτάσσει την κλήρωση του δικαστικού συμβουλίου, το οποίο επιλαμβάνεται, ανακρίνει ο ανακριτής και το ίδιο αποφασίζει σχετικά με τα παράπονα και τις αιτιάσεις των παραγόντων της διαδικασίας. Αν καταλήξει σε παραπομπή, στην οποία να μετέχουν ως κατηγορούμενοι και πολιτικά πρόσωπα και μόνο τότε γεννιέται η αναγκαιότητα κληρώσεως της συνθέσεως του Ειδικού Δικαστηρίου. Αυτή είναι και η λογική σειρά των πραγμάτων, αλλά και η δικονομική τάξη.

Αυτό εφαρμόζεται ούτως ή άλλως σε οποιαδήποτε ποινική διαδικασία στο ποινικο-δικονομικό δίκαιο. Διότι για παράδειγμα το Συμβούλιο Εφετών υπάρχει και λειτουργεί, ασχέτως αν δεν γνωρίζει και δεν ορίζει τη σύνθεση του δικαστηρίου που ενδεχομένως αύριο να δικάσει την υπόθεση που το ίδιο χειρίζεται στην προδικασία. Το δικαστήριο υπάρχει, είναι το Εφετείο της Αθήνας, η σύνθεσή του όμως θα κληρωθεί μεταγενέστερα της προεργασίας την οποία διεκπεραιώνει το Συμβούλιο Εφετών. Υπάρχει, λοιπόν, αναλογία στη δικονομική τάξη και καλώς προηγείται η κλήρωση. Αν κληρωνόταν το Ειδικό Δικαστήριο και υπήρχε η σύνθεσή του μετά την άσκηση της ποινικής δίωξης και ερχόταν το συμβούλιο κυριαρχικά και αποφάσιζε ή τη μη παραπομπή ουδενός ή την μη παραπομπή των πολιτικών προσώπων, τι θα απογινόταν το Ειδικό Δικαστήριο; Θα ήταν μετέωρο; Θα εξαφανιζόταν; Ποιος θα ήταν ο ρόλος του; Για ποιο λόγο θα είχε εκλεγεί;

Και μήπως η εκλογή θα καταπίεζε κατά κάποιον τρόπο ψυχολογικά, αν θέλετε, τη λειτουργία του δικαστικού συμβουλίου; Ως εκ τούτου καλώς κληρώνεται η σύνθεση του Ειδικού Δικαστηρίου, εάν και όταν αποφασίσει την παραπομπή το δικαστικό συμβούλιο και στην παραπομπή μετέχουν πολιτικά πρόσωπα που σύμφωνα με το Σύνταγμα και το νόμο πρέπει να δικαστούν από το αρμόδιο Ειδικό Δικαστήριο.

Καταλήγοντας, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να πω ότι είναι εύστοχη και σαφής η διατύπωση του άρθρου 17 σχετικά με την επανάληψη της διαδικασίας, διότι δεν αφήνει κανένα περιθώριο αμφιβολίας ότι για να γίνει η επανάληψη της διαδικασίας πρέπει η Βουλή να αποφασίσει με τον ίδιο ακριβώς τρόπο που αποφασίζει και όσον αφορά τη δίωξη ή μη του πολιτικού προσώπου το οποίο κατηγορείται.

Συνεπώς ολόκληρος ο κύκλος της διαδικασίας που διαγράφεται στις διατάξεις του συζητούμενου νομοσχεδίου νομίζω ότι είναι όχι πλήρης. Είναι ο πληρέστερος και σαφέστερος νόμος ο οποίος έχει εισαχθεί στο Σώμα και θεωρώ ότι πρέπει να ψηφιστεί ως έχει και κατά την κατ' άρθρον επεξεργασία του.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας):** Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να σας ανακοινώσω ότι παρακολουθούν από τα άνω δутικά θεωρεία της Βουλής των Ελλήνων, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην Έκθεση Έργων Τέχνης από τη Συλλογή της Βουλής των Ελλήνων, μαθητές και καθηγητές από το Β' Γυμνάσιο Περιστερίου.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Ο κ. Παυλόπουλος έχει το λόγο.

**ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ:** Κύριε Πρόεδρε, τέσσερις παρατηρήσεις έχω να κάνω.

Η πρώτη αφορά το άρθρο 3 και σχετίζεται με το θέμα της αποσβεστικής προθεσμίας. Η δεύτερη αφορά το άρθρο 7 και σχετίζεται με το θέμα της παραπομπής των συμμετοχών. Η τρίτη σχετίζεται με το άρθρο 8 και τη συγκρότηση του δικαστικού συμβουλίου. Και η τέταρτη αφορά το άρθρο 12 και είναι περισσότερο ιστορική εξήγηση σχετικά με τις θέσεις μας ως προς τη συγκρότηση του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 του Συντάγματος.

Παρατήρηση πρώτη. Σε ό,τι αφορά το άρθρο 3, για την αποσβεστική προθεσμία, ορθώς και το Σύνταγμα και ο νόμος, σ' εφαρμογή του Συντάγματος, έρχεται και κάνει διάκριση μεταξύ της αποσβεστικής προθεσμίας που αφορά την αρμοδιότητα της Βουλής να ασκήσει δίωξη και της παραγραφής.

Το ζήτημα που δημιουργείται, κύριε Υπουργέ, είναι σχετικά με τη διατύπωση που ακολουθείται στην παράγραφο εκείνη η οποία συνδέει το ζήτημα της αποσβεστικής προθεσμίας με την εξάλειψη του αξιοποιήσιμου.

Ακούσατε τη συζήτηση που έγινε χθες και ξέρετε ότι υπάρχουν τα υπέρ και τα κατά. Θα μου επιτρέψετε να μιλήσω υπέρ της άποψης ότι οφείλτε να ακολουθήσετε τη διατύπωση του Συντάγματος και να μη μείνετε στο ζήτημα της εξάλειψης του αξιοποιήσιμου. Γιατί περισσότερα προβλήματα θα δημιουργήσει, παρά θα λύσει. Το Σύνταγμα είναι σαφές. Λέει ότι έχουμε αποσβεστική προθεσμία. Και αυτό δεν το αμφισβητεί κανείς. Αυτή οριοθετείται στη δεύτερη σύνοδο της περιόδου μετά την τέλεση του αδικήματος εκ μέρους της κυβέρνησης ή του υφυπουργού. Και, βεβαίως, από εκεί και πέρα το Σύνταγμα σταματά. Εσείς συνδέετε το ζήτημα με την εξάλειψη του αξιοποιήσιμου γιατί θεωρείτε η επιτροπή που συνέταξε το σχέδιο νόμου ότι η αρμοδιότητα της Βουλής για την άσκηση της δίωξης ισοδυναμεί, περίπου, με το δικαίωμα έγκλισης. Αυτό πράγματι, κατά τον Ποινικό Κώδικα, συνδέεται με το ζήτημα της εξάλειψης του αξιοποιήσιμου. Δεν είναι όμως το ίδιο πράγμα: Η έγκληση είναι γνωστό ότι αποτελεί δικαίωμα. Εδώ μιλάμε για αρμοδιότητα της Βουλής. Και επειδή το ζήτημα συνδέεται με το θέμα των συμμετοχών θα προκύψουν περισσότερα ερμηνευτικά προβλήματα. Το ερώτημά μου είναι ότι από τη στιγμή που υπάρχει μέσα στη Βουλή διχογνωμία, τι σας ωφελεί να χρησιμοποιείτε όρους που συνδέονται με την εξάλειψη του αξιοποιήσιμου και δεν μένουμε στην καθαρή διατύπωση του Συντάγματος η οποία λύνει το πρόβλημα;

Και αν προκύψει ερμηνευτικό πρόβλημα, ας το λύσει δικαστικά στο μέλλον οιοδήποτε αρμόδιο δικαστικό όργανο και πάντοτε με γνώμονα το Σύνταγμα. Το να πάρουμε όμως θέση ήδη αυτή τη στιγμή, συνδέοντας την άσκηση αυτής της αρμοδιότητας της Βουλής με την εξάλειψη του αξιοποιήσιμου, ίσως μελλοντικά να δημιουργήσει προβλήματα.

Η άποψη, λοιπόν, της Νέας Δημοκρατίας είναι να απαλειφθεί η σχετική παράγραφος και να αντικατασταθεί με τη διατύπωση εκείνη την οποία ακολουθεί το Σύνταγμα στο άρθρο 86. Η όποια άλλη ερμηνεία ας προκύψει μέσα από την εφαρμογή της σχετικής συνταγματικής διάταξης. Δεν πρέπει να προκαταλάβουμε την ερμηνεία των δικαστηρίων, θέτοντας αυτήν τη συγκεκριμένη διάταξη, έτσι όπως έχει σήμερα. Αυτά σε ό,τι αφορά το άρθρο 3.

Σε ό,τι αφορά το άρθρο 7, που έχει σχέση με το θέμα των συμμετοχών, άκουσα τον εισηγητή της Πλειοψηφίας, αλλά δεν έχω πειστεί. Γνωρίζω ότι και εδώ υπάρχουν τα υπέρ και τα κατά. Γνωρίζω το ζήτημα που τέθηκε σχετικά με την ανισότητα σε ό,τι αφορά τη μεταχείριση.

Επαναλαμβάνω όμως, τούτο, προκειμένου να είναι στέρεη, από την πλευρά μας τουλάχιστον -και έτσι όπως νομίζουμε- η επιχειρηματολογία υπέρ του ότι πρέπει να φύγει η δυνατότητα της Βουλής να ανακαλεί την παραπομπή όχι μόνο για το μέλος της Κυβέρνησης ή τον Υφυπουργό αλλά και για το συμμετοχο.

Είναι γνωστό ότι εάν η δίωξη δεν ασκηθεί, γιατί π.χ. θα κριθεί ως προδήλως αβάσιμη από τη Βουλή η κατηγορία, ο συμμετοχος θα ακολουθήσει τη δική του ποινική τύχη κατά την τακτική διαδικασία ενώπιον των κοινών ποινικών δικαστηρίων.

Για όσους, λοιπόν, θεωρούν ότι υπάρχει θέμα ανισότητας, η ανισότητα δημιουργείται ab initio εδώ. Διότι και εδώ είναι δυνα-

τόν να πει κανείς ότι υπάρχει αυτό το ζήτημα, αφού εάν δεν ασκηθεί δίωξη για οποιονδήποτε λόγο, -και μπορεί οι λόγοι να είναι καθαρά πολιτικοί και να μην είναι μόνο θέμα μη βασιμότητας,- ο συμμετοχος παραπέμπεται. Εδώ δηλαδή δημιουργείται θέμα ανισότητας. Που δεν ενοχλεί, όμως, γιατί έτσι ορίζει το ίδιο το Σύνταγμα. Και ορθώς το ορίζει στην περίπτωση αυτή, γιατί η ατιμωρησία πρέπει να αποφεύγεται όσο το δυνατόν περισσότερο.

Από εκεί και πέρα, ακούστε σε ποιο παράδοξο -και, κατά τη γνώμη μου, δογματικά, αλλά και συνταγματικά απαράδεκτο- οδηγεί η ρύθμιση την οποία εισάγουμε ή επιχειρούμε να εισαγάγουμε.

Όταν στην αρχική κατάσταση η μη άσκηση δίωξης οδηγεί στην παραπομπή ούτως ή άλλως του συμμετόχου στην τακτική ποινική διαδικασία, εδώ αν υποθέσουμε ότι η Βουλή ανακαλέσει, η Βουλή μπορεί να πει ότι ανακαλεί και για το συμμετοχο. Νομικά, ο όρος «ανάκληση» σημαίνει ότι ανάγομαι στην κατάσταση προ της άσκησης της δίωξης. Αντίθετα με την «αναστολή» που σημαίνει ότι σταματάω τη διαδικασία εδώ και όσο διαρκέσει. Ανακαλώ σημαίνει ότι θεωρώ ότι ουδέποτε -και εδώ επικαλούμαι νομική ορολογία- άσκησα αυτήν τη δίωξη.

Ακούστε, λοιπόν, πού οδηγούμεθα. Στην περίπτωση που δεν ασκήθηκε καθόλου η δίωξη, ο συμμετοχος ακολουθεί την ποινική του τύχη ενώπιον της τακτικής διαδικασίας. Στην περίπτωση που ασκήθηκε η δίωξη, αλλά ανακαλείται, γεγονός που νομικά σημαίνει ότι ουδέποτε ασκήθηκε η δίωξη, τότε μπορεί αυτός, ο συμμετοχος, να μείνει ατιμώρητος.

Στην περίπτωση αυτή, θεωρώ ότι υπάρχει ένα νομικό παράδοξο. Τονίζω ότι αντιλαμβάνομαι την ανισότητα που θεωρείτε ότι μπορεί να υπάρχει. Λέτε λοιπόν, τη στιγμή που δεν παραπέμπεται ο Υπουργός, για ποιο λόγο να παραπέμπεται ο συμμετοχος. Μα, αυτό ισχύει και στην περίπτωση που αρχικά δεν παραπέμπεται. Και μάλιστα για «χ» λόγους που μπορεί να είναι καθαρά πολιτικοί. Εκεί είναι η ρίζα του κακού για όσους θεωρούν ότι αυτό είναι κακό. Ωστόσο, αυτό ορίζει το Σύνταγμα για τους λόγους που εξηγήσαμε. Άρα, λοιπόν, αν παραμείνει έτσι η διάταξη, υπάρχει νομικά και δογματικά το παράδοξο που εξήγησα, το οποίο για εμάς πρέπει να φύγει.

Η τρίτη παρατήρηση αφορά το θέμα του Δικαστικού Συμβουλίου. Και εδώ υπάρχουν τα υπέρ και τα κατά. Τάσσομαι υπέρ της άποψης που υποστηρίζει ότι το Δικαστικό Συμβούλιο συγκροτείται μετά τη συγκρότηση του Ειδικού Δικαστηρίου, όπως το τονίζει η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής. Τα επιχειρήματα είναι τα εξής. Ας πάρουμε αρχικά τη διατύπωση του Συντάγματος, η οποία λέει ότι υπάρχει Δικαστήριο και Δικαστικό Συμβούλιο. Βεβαίως μπορεί να πει κανείς ότι το Δικαστικό Συμβούλιο είναι εκείνο που αποφασίζει την παραπομπή. Και μόνο αν υπάρξει παραπομπή πρέπει να υπάρξει και Δικαστήριο, γιατί τότε μόνο θα δικάσει αυτό το δικαστήριο.

Είπε δε ο εισηγητής της Πλειοψηφίας ότι δεν μπορώ να επικαλούμαι το επιχείρημα ότι ούτως ή άλλως πρέπει να υπάρχει ένα δικαστήριο, δεδομένου ότι και στην κοινή ποινική διαδικασία υπάρχει το δικαστήριο στο οποίο δεν ξέρουμε ποιοι θα συμμετέχουν. Το μαθαίνουμε αργότερα. Το Δικαστικό Συμβούλιο λειτουργεί και μόνο μετά την παραπομπή γνωρίζουμε με ποια συγκεκριμένη σύνθεση λειτουργεί αυτό το δικαστήριο.

Στο σημείο όμως αυτό νομίζω ότι έχει δίκιο η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής για τους εξής λόγους. Η διατύπωση του Συντάγματος λέει ποια είναι η αρμοδιότητα του Συμβουλίου. Ακούστε όμως ποια ορολογία χρησιμοποιεί και για ποιο, κατά τη γνώμη μου, λόγο τη χρησιμοποιεί. Λέει πρώτον ότι το Δικαστικό Συμβούλιο λειτουργεί «στο πλαίσιο του Ειδικού Δικαστηρίου». Ο κ. Γκούσκος είπε και φαίνεται ευλογοφανής η άποψή του: «Μα, το Ειδικό Δικαστήριο υπάρχει σαν θεσμός προβλεπόμενος από το Σύνταγμα. Άρα μπορούμε να πούμε ότι στο πλαίσιο του λειτουργεί το Δικαστικό Συμβούλιο», «όμως το Ειδικό Δικαστήριο δεν έχει συγκροτηθεί καν».

Βεβαίως, και στην κοινή ποινική διαδικασία τη σύνθεση τη μαθαίνουμε τελευταία στιγμή. Μαθαίνουμε, όμως, τη σύνθεση. Το δικαστήριο υπάρχει συγκεκριμένο. Εδώ το δικαστήριο, αν δεν συγκροτηθεί, δεν υπάρχει. Προβλέπεται, αλλά δεν υπάρχει.

Δεν είναι ένα μόνιμο δικαστήριο. Δεν είναι ένας μόνιμος θεσμός. Γι' αυτό ο όρος «στο πλαίσιο» που λέει το Σύνταγμα σημαίνει ότι έχεις συγκροτήσει πρώτα το Ειδικό Δικαστήριο και κατόπιν συγκροτείται το Δικαστικό Συμβούλιο. Αυτό είναι εύλογο.

Γιατί είναι εύλογο; Γιατί τα μέλη του Ειδικού Δικαστηρίου που ξέρουν ότι έχουν κληρωθεί πρέπει να μπορούν να παρακολουθούν, λόγω της σοβαρότητας της κατάστασης, όλη τη διαδικασία, ακόμη και εκείνη που εξελίσσεται ενώπιον του Δικαστικού Συμβουλίου. Πρέπει να είναι ενήμερα. Λογικό είναι, λόγω της σοβαρότητας της κατάστασης, να το γνωρίζουν.

Σε αυτό δε συντείνει και συμπαρίσταται, κατά την εκτίμησή μου, και η άλλη διατύπωση του Συντάγματος. Τι λέει το Σύνταγμα για το πότε υπάρχει η συγκρότηση του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86; Λέει: «Το Δικαστήριο συγκροτείται μετά την άσκηση της δίωξης».

Δείτε τη διαφορά. Λέει «μετά την άσκηση της δίωξης» και όχι μετά την παραπομπή, ενώ χρησιμοποιεί τον όρο «παραπομπή», όταν μιλάει για Δικαστικό Συμβούλιο. Δηλαδή λέει ότι το Δικαστικό Συμβούλιο βγάζει βούλευμα παραπεμπτικό ή απαλακτικό. Αν ήθελε να συγκροτείται μετά, το ίδιο το Σύνταγμα θα έλεγε «ύστερα από την έκδοση παραπεμπτικού βουλεύματος» ή «ύστερα από την παραπομπή» συγκροτείται το Ειδικό Δικαστήριο. Όμως, δεν λέει τέτοιο πράγμα. Λέει ότι συγκροτείται ύστερα από την άσκηση δίωξης. Μα δίωξη, το ίδιο το Σύνταγμα στην πρώτη περίοδο της παραγράφου 3 του άρθρου 86, θεωρεί τη δίωξη που ασκείται, όταν πλέον μετά την προκαταρκτική εξέταση έρχεται η Βουλή και αποφασίζει την άσκηση της δίωξης.

Όλα αυτά, δηλαδή και η διατύπωση του Συντάγματος στα δύο σημεία που σας είπα -«στο πλαίσιο» και «μετά την άσκηση δίωξης»- αλλά και το γεγονός ότι πρέπει τα μέλη του δικαστηρίου να υπάρχουν και να είναι γνωστά, ώστε να ξέρουν και να παρακολουθούν την όλη διαδικασία, νομίζω ότι δικαιολογούν επαρκέστατα το γεγονός ότι θα πρέπει το Δικαστικό Συμβούλιο να κληρώνεται μετά τη συγκρότηση του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 του Συντάγματος.

Δuo λόγια μονάχα θα πω -γιατί ακούστηκε και αυτό- για ποιο λόγο η Νέα Δημοκρατία επέμεινε, παρ' όλο που η πρότασή της δεν έγινε δεκτή, ότι είναι μεγάλος ο αριθμός των μελών του Συμβουλίου της Επικρατείας τα οποία υπάρχουν στη σύνθεση του Ειδικού Δικαστηρίου.

Ποια ήταν η ratio με την οποία μπήκαν αυτά τα μέλη; Επειδή πρόκειται για αδικήματα τα οποία προκύπτουν κατά την άσκηση αρμοδιοτήτων διοικητικού χαρακτήρα, τα μέλη διοικητικού δικαστηρίου -και δη ανωτάτου, όπως το Συμβούλιο της Επικρατείας- μπορούν να ελέγξουν τη νομιμότητα της πράξης και να αποφανθούν γι' αυτό με μεγαλύτερη ευχέρεια απ' ό,τι, ενδεχομένως, εκείνοι που είναι μέλη της τακτικής ποινικής δικαιοσύνης ή της τακτικής πολιτικής δικαιοσύνης. Αυτό ισχύει ως ratio.

Πότε ίσχυε ως ratio; Όταν υπήρχαν «ιδιώνυμα υπουργικά» -ας το πω έτσι- αδικήματα. Τότε πράγματι έτσι ήταν. Όμως, όταν είπαμε -και ορθώς- ότι δεν υπάρχουν ιδιώνυμα αδικήματα, αλλά ότι είναι τα κοινά ποινικά αδικήματα, τότε στην περίπτωση αυτή παύει να υπάρχει αυτή η ανάγκη.

Εκεί δε δημιουργείται, κύριε Υπουργέ, και μια ανισότητα. Γιατί για τον κοινό, απλό πολίτη, που δικάζεται για τα ίδια εγκλήματα -όταν παραδείγματος χάρι είναι δημόσιος υπάλληλος- που διαπράττει την ίδια αντικειμενική υπόσταση του ίδιου εγκλήματος επαρκεί ο ποινικός δικαστής και δεν επαρκεί για τον Υπουργό; Όσο υπήρχε ιδιώνυμο έγκλημα, έγκλημα δηλαδή που ήθελε ειδική αντιμετώπιση, επειδή έτσι το προδιέγραφε η προηγούμενη νομοθεσία, ειδικό έγκλημα το οποίο προδιέγραφε ειδική συμπεριφορά του Υπουργού στο πλαίσιο άσκησης διοικητικών αρμοδιοτήτων, να καταλάβω ότι ένας διοικητικός δικαστής είναι απαραίτητος. Εκεί χρειάζεται μια εξειδίκευση την οποία δεν χρειάζεται να την έχει σε άλλες περιπτώσεις, αφού είναι διαφορετική η αντικειμενική υπόσταση των εγκλημάτων.

Όμως, όταν είναι ίδια η αντικειμενική υπόσταση των εγκλημάτων, δημιουργούμε δικαιοσύνη δύο ταχυτήτων. Εκείνη την οποία μπορεί να απονείμει αυτός ο οποίος είναι κοινός δικα-

στής και εκείνη που θα απονεμηθεί για τον υπουργό που πρέπει να είναι ο ειδικός δικαστής, το μέλος του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Γι' αυτό έχω την αίσθηση ότι ήταν λάθος την εποχή εκείνη. Βέβαια, το Σύνταγμα είναι σεβαστό. Ουδείς το αμφισβητεί. Αυτήν τη διάταξη σήμερα ουδείς την αμφισβητεί. Επομένως, μένω σε αυτό, για να δώσω μια ιστορική εξήγηση σε εκείνο που είχε πει η Νέα Δημοκρατία. Φυσικά αυτή η ανάλυση που έκανα δεν είναι παρά μόνο μια ιστορική εξήγηση για τα Πρακτικά. Τίποτα περισσότερο. Θα ψηφίσουμε όλα τα άρθρα παρά τις επιφυλάξεις που έχουμε διατυπώσει. Και τούτο, γιατί θεωρούμε ότι είναι ανάγκη να ψηφισθεί το νομοθέτημα στο σύνολό του, δεδομένου ότι αποτελεί μια συγκεκριμένη ενότητα και από πλευράς νομικής και δογματικής, αλλά και από πολιτική άποψη.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας):** Ο κ. Σκυλλάκος εκ μέρους του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας έχει το λόγο.

**ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ:** Οι παρατηρήσεις μας είναι σε τρία σημεία. Την πρώτη ήδη την είπαμε –δεν έχει και τόση σημασία– και είπατε ότι θα το βλέπατε. Δεν βλέπω όμως να το εγκρίνετε στο άρθρο 12, παράγραφος 5, όπου λέει ότι η λήξη της βουλευτικής περιόδου ή διάλυση της Βουλής αναστέλλουν την έναρξη ή την πρόοδο της δίκης, μέχρι τη συγκρότηση της νέας Βουλής σε Σώμα. Για να υπάρχει ενιαία αντιμετώπιση, εμείς λέγαμε ότι θα πρέπει να υπάρχει και αναστολή της παραγραφής. Δεν μπορεί να υπάρχει μόνο αναστολή της δίκης και να περιμένουμε πότε θα συγκροτηθεί η Βουλή σε Σώμα και να τρέχει η παραγραφή.

Οι άλλες παρατηρήσεις που έχουμε έχουν να κάνουν με ότι πιστεύουμε ότι τα ζητήματα αυτά πρέπει να ρυθμίζονται, όσο είναι δυνατόν, κατά τρόπο που να προσεγγίζουν τη μεταχείριση του απλού πολίτη. Βεβαίως υπάρχει ιδιαιτερότητα. Εδώ μιλάμε για Υπουργούς, πολιτικά ζητήματα και γι' αυτό υπάρχουν και οι ειδικές διατάξεις.

Δεν θεωρούμε όμως ότι πρέπει να υπάρχει μια ειδική μεταχείριση για τον Υπουργό που κατηγορείται ή καταδικάζεται. Η πρώτη ειδική μεταχείριση αφορά την μετατροπή της ποινής σε χρηματική, όταν χαρακτηρίζεται το αδίκημα ως πλημμέλημα. Σε αυτό έκαναν παρατηρήσεις και άλλοι συνάδελφοι και νομίζω ότι έχουν δίκιο. Δεν χρειάζεται τέτοια ειδική μεταχείριση. Ό,τι ισχύει και για τον απλό πολίτη θα πρέπει να ισχύει και για τον Υπουργό. Αυτά αφορούν το άρθρο 18 παράγραφος 2.

Στο άρθρο 10, παράγραφος 4, σε ό,τι έχει σχέση με τους περιοριστικούς όρους, συμφωνούμε ότι υπάρχει πρόβλημα ένας υπουργός να έχει περιοριστικούς όρους για το πώς θα ασκήσει τα καθήκοντά του. Δεν καταλαβαίνουμε όμως γιατί, όταν παύει να είναι Υπουργός, πρέπει να έχει αυτήν την ιδιαίτερη μεταχείριση. Ειπώθηκαν παραδείγματα από χώρες του εξωτερικού, των οποίων Υπουργοί διέφυγαν στο εξωτερικό.

Έχουμε αυτήν την τοποθέτηση, παρ' όλα αυτά τα άρθρα αυτά θα τα ψηφίσουμε, ανεξάρτητα από το αν γίνουν δεκτές οι παρατηρήσεις μας ή όχι.

Το άρθρο 6 είναι το μόνο άρθρο που θα καταψηφίσουμε, διότι σε δύο ζητήματα –που όμως έχουν σχέση με τη συνταγματική διάταξη– έχουμε διαφωνίες. Διαφωνούμε με τον αριθμό των Βουλευτών που θα ασκήσουν την ποινική δίωξη και διαφωνούμε με την ανάκληση της ποινικής δίωξης, που είναι κάτι το καινούριο, με το οποίο δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε.

Εμμένουμε και στην άποψη που είπαμε επί της αρχής, ότι δηλαδή οι συμμετοχοί και στην περίπτωση της αναστολής και στην περίπτωση της ανάκλησης, πρέπει να ακολουθούν την τύχη του πολιτικού προσώπου, πολύ περισσότερο τώρα που δίνεται και η δυνατότητα στη Βουλή, με την τροποποίηση που έγινε, να κρίνει διαφορετικά κατά περίπτωση όσον αφορά την ανάκληση.

Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας):** Ο κ. Κουβέλης εκ μέρους του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου έχει το λόγο.

**ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, αν δεν σφάλλω, συζητούμε όλα τα άρθρα μαζί.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας):** Συμφωνήθηκε ομοφώνως, κύριε συνάδελφε, να γίνει η συζήτηση σε μία ενότητα.

**ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ:** Συμφωνώ και εγώ με αυτήν την άποψη, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να επιμείνω στην άποψη αναφορικά με το άρθρο 7, ότι και η ανάκληση της δίωξης, εφόσον αποφασίζεται από τη Βουλή, αυτόθρονα να αποτελεί και απόφαση ανάκλησης της δίωξης και για τους συμμετόχους, για τους λόγους που ανέφερα και χθές, επειδή δηλαδή πιστεύω ότι πρέπει να εξασφαλίζεται η ισονομία.

Δεν νοείται να ανακαλείται η δίωξη για τα πολιτικά πρόσωπα και να μην ανακαλείται και για τους συμμετόχους. Όταν η Βουλή αποφασίζει για την ανάκληση σημαίνει ότι παίρνει μια σημαντική πολιτική απόφαση. Και στο πλαίσιο αυτής της πολιτικής απόφασης πρέπει να συμπεριλαμβάνει και τους συμμετόχους.

Ήθελα να παρατηρήσω –δεν ξέρω αν ο κύριος Υπουργός το έχει διαλάβει– ότι δεν επιτρέπεται βίαιη προσαγωγή, σύλληψη, προσωρινή κράτηση ή επιβολή περιοριστικών όρων στον εν ενεργεία Υπουργό ή εν ενεργεία Βουλευτή που διέτελεσε Υπουργός.

**ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΓΚΟΥΣΚΟΣ:** Άλλαξε. Έγινε «εν ενεργεία ή μη».

**ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ:** Μου λέει ο κ. Γκούσκος ότι έχει αλλάξει. Κατά συνέπεια έχει ικανοποιηθεί το σχετικό αίτημα που είχα υποβάλει στη Διάρκη Επιτροπή.

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει ένα πρόβλημα αναφορικά με το άρθρο 14. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 14 ορίζεται ότι ο κατηγορούμενος έχει το δικαίωμα να μην εμφανιστεί στο ακροατήριο, αλλά να εκπροσωπηθεί, εφόσον τον ζητήσει, με τρεις το πολύ συνηγόρους, οι οποίοι διορίζονται με απλή έγγραφη εντολή του. Το ζήτημα είναι: Αυτό το δικαίωμα της διά πληρεξουσίου δικηγόρου εκπροσώπησης, θα το έχουν και οι συμμετοχοί; Έχω την άποψη κύριοι συνάδελφοι ότι και αυτό πρέπει να αντιμετωπιστεί μ' έναν ενιαίο τρόπο. Δεν είναι δυνατόν να έχουμε τη φυσική παρουσία των συμμετόχων στη δίκη και να έχουμε τη δικονομική απουσία, την εκπροσώπηση των πολιτικών προσώπων με συνηγόρους. Για όσους έχουν προ οφθαλμών ένα ενδεχόμενο από προηγούμενη εμπειρία, αντιλαμβάνεστε τι δίκη θα γίνεται, να απουσιάζουν τα πολιτικά πρόσωπα, να απουσιάζει ο Υπουργός ή ο Υφυπουργός και να είναι οι συμμετοχοί που δεν έχουν καμία πολιτική ιδιότητα σ' αυτήν τη δίκη. Θα έλεγα κατά συνέπεια ότι με τον ίδιο τρόπο όσο και με ίσο τρόπο, πρέπει να ρυθμιστεί αυτό το θέμα.

Περαίνοντας, ήθελα και πάλι να πω –αν ο κύριος Υπουργός έχει μιλήσει γι' αυτό το ζήτημα και δεν τον άκουσα, ζητώ συγγνώμη, αλλά έχω υποχρέωση να το επαναφέρω– για το θέμα της επανάληψης της διαδικασίας υπέρ του κατηγορουμένου, για τους λόγους που προβλέπονται στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Εδώ έχουμε ένα κενό από τη ρύθμιση και πρέπει να αντιμετωπιστεί με ποιο τρόπο θα επιλαμβάνεται, κύριε Υπουργέ, η Βουλή των Ελλήνων προκειμένης αιτήσεως για επανάληψη της διαδικασίας.

**ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης):** Είναι στη διατύπωση που σας είχαμε διανεμίει χθες.

**ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ:** Στο άρθρο 17 λέτε: «Αν συντρέχει περίπτωση επανάληψης της διαδικασίας υπέρ του κατηγορουμένου για τους λόγους που προβλέπονται στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 2, 3 και 4 του άρθρου 5 και 1, 2 του άρθρου 6 του νόμου αυτού». Έχετε δίκιο είναι ορθή η αναδιατύπωση που έχετε κάνει και έτσι δεν υφίσταται πλέον πρόβλημα.

Οι συμμετοχοί. Αυτοί όπως αντιλαμβάνομαι, διατηρούν το δικαίωμα της επανάληψης της διαδικασίας, προσφεύγοντας αυτοτελώς στην ποινική δικαιοσύνη. Οι συμμετοχοί ασκώντας το δικαίωμα της επανάληψης της διαδικασίας, επειδή έχουν στοιχεία, προσφεύγουν στη δικαιοσύνη και γίνεται η επανάληψη της διαδικασίας και δικαιώνονται. Το ερώτημα είναι: Τα πολιτικά πρόσωπα στην προκειμένη περίπτωση, τι πρέπει να κάνουν;

Θα έχουν οι ίδιοι την υποχρέωση και τη φροντίδα να κινήσουν

τη διαδικασία της επανάληψης της διαδικασίας ή θα πρέπει και η ίδια η Βουλή να έχει το δικαίωμα, το δικό της αυτόνομο δικαίωμα, να αποφασίζει την επανάληψη της διαδικασίας;

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ:** Γι' αυτό είναι η Βουλή, να αποφασίζει σύμφωνα με το Σύνταγμα...

**ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ:** Όχι, κύριε Κεδίκογλου, δεν είναι έτσι. Εδώ είναι πάρα πολύ συγκεκριμένο το ερώτημα και η επισημάνση νομίζω ότι έχει ένα ενδιαφέρον, εάν δηλαδή προκειμένης, κύριε Πρόεδρε, ποινικής δίωξης και εν συνεχεία καταδίκης των πολιτικών προσώπων, εν συνεχεία απαλλαγής των συμμετόχων με την επανάληψη της διαδικασίας, θα πρέπει να έχει μόνον ο Υπουργός ή ο Υφυπουργός ο οποίος καταδικάστηκε το δικαίωμα να ζητήσει την επανάληψη της διαδικασίας ή μήπως θα πρέπει να διατηρεί η Βουλή το ιδιαίτερο, ξεχωριστό δικαίωμα για επανάληψη της διαδικασίας για τα πολιτικά πρόσωπα. Με ποια σκέψη, κύριε Πρόεδρε; Με τη σκέψη ότι η ποινική δίωξη ενός Υπουργού, εκτός από την ποινική διάσταση που έχει το ζήτημα, έχει και μία τεράστια πολιτική διάσταση. Και στα ζητήματα που έχουν την πολιτική τους οντότητα, έχω τη γνώμη ότι θα πρέπει η Βουλή να έχει και το δικαίωμα και την υποχρέωση η ίδια να αποφασίζει την επανάληψη της διαδικασίας.

Με αυτά έχω ολοκληρώσει, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας):** Ο κ. Κεδίκογλου έχει το λόγο.

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Συζητούμε ένα νομοσχέδιο, προκειμένου να γίνει νόμος, που αντιλαμβανόμαστε όλοι ότι έχει ιδιαίτερη σημασία και μερίζονα αντανάκλαση στην κοινή γνώμη. Προσωπικώς εκφράζω την έκπληξή μου γιατί ο Τύπος δεν ασχολήθηκε τόσο πολύ με αυτό το θέμα, που είναι θέμα ηθικής του πολιτεύματος, όπως τουλάχιστον την έχουμε βιώσει εμείς μέσα από κείμενα αρχαίων συγγραφέων, αλλά και κείμενα πρώην ηγετών, όπως του Κωνσταντίνου Καραμανλή, του Γεωργίου Παπανδρέου, του Ελευθερίου Βενιζέλου. Ο Γεωργίου Παπανδρέου τον κυριότερο σύμβουλό του τον απήλλαξε των καθηκόντων του ευθύς ως επληροφορήθη ότι είχε και δεύτερα θέση, την οποία δεν είχε καλά-καλά αντιληφθεί ο άνθρωπος. Είχε δεύτερα θέση και πήρε δεύτερο μισθό από κάποιο παρεμφερές ταμείο του δημοσίου. Τον απήλλαξε αμέσως των καθηκόντων του.

Έπρεπε, λοιπόν, η Κυβέρνηση να σκεφθεί την περιρρέουσα και την υπάρχουσα ατμόσφαιρα. Είναι προς τιμήν της εφημερίδος «Το ΠΑΡΟΝ», μιας εφημερίδος με την οποία μπορεί κανείς να συμφωνεί ή να μην συμφωνεί γιατί εκφράζει πάρα πολλές πολιτικές απόψεις και θέσεις, αλλά είναι μία εφημερίδα η οποία τιμά τον πολιτικό κόσμο και το ρόλο του Τύπου. Είναι κατ' αρχάς, πολιτικό φύλλο και οφείλω από τη θέση αυτή να το αναγνωρίσω. Έπρεπε, λοιπόν, η Κυβέρνηση να σκεφθεί την περιρρέουσα και την υπάρχουσα ατμόσφαιρα. Υπάρχει η περιρρέουσα ατμόσφαιρα του Κλίντον, όπου ο Κένεθ Στάρ τον κάλεσε και τον ξετίναξε επί ώρες για την υπόθεση της Μόνικα Λεβίνσκι. Αυτό έπρεπε να το ξέρουμε όλοι μας και να το σχολιάσουν οι Έλληνες που παρακολουθούν τηλεοράσεις. Έχουμε μπροστά μας την υπόθεση Αντρεότι. Μαφία! Ο Πρωθυπουργός Αντρεότι διώκεται. Ιστορίες. Και ακόμη έχουμε, για όσους υποστήριξαν να μην συλλαμβάνονται οι Υπουργοί κλπ, την περίπτωση του Κράξι, ο οποίος δραπέτευσε για να μη δικαστεί. Και έρχονται εδώ οι συνάδελφοι για να υποστηρίξουν ότι δεν μπορεί να αρνηθούν στον Υπουργό το δικαίωμα να βγει από τη χώρα. Αυτές οι λεπτότητες έπρεπε να γίνουν αντιληπτές.

Πέρα από αυτό όμως, τι λέει ο νόμος; Αντιγράφει το Σύνταγμα. Όταν το Σύνταγμα λέει «ως νόμος ορίζει» και όταν μάλιστα είναι η ίδια η Βουλή, η οποία κύρωσε το Σύνταγμα, οφείλει να είναι προσεκτική η Βουλή για το τι ορίζει και ποιες λεπτομέρειες δεν έχουν από το Σύνταγμα πλήρως διαλευκανθεί, να τις διαλευκάνει ο νόμος. Και αν τυχόν το δικαστήριο διαφωνεί, ας έρθει αυτό να πει τις απόψεις του. Το Σύνταγμα λέει: μόνον η Βουλή έχει την αρμοδιότητα για ποινικά αδικήματα που τέλεσαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, όπως νόμος ορίζει. Προσέξτε, «όπως νόμος ορίζει», «κατά την άσκηση των καθηκόντων τους». Εγώ είμαι Υπουργός Δημοσίων Έργων και πηγαίνω ταξίδι στη Λάρισα και εκεί οι αγρότες έχουν ένα συλλαλητήριο.

Κάπου με έχει, αν θέλετε, λίγο συνειδησιακώς πειράξει και τραβά με το αυτοκίνητο και σκοτώνω και δυο από αυτούς και δεν έχει δικαίωμα να με πειράξει ο εισαγγελέας, να με συλλάβει κανείς, τίποτα. Μόνον η Βουλή!

Πάω ακόμα πιο βαθιά. Είμαι Υπουργός Δημοσίων Έργων και είναι ευκαιρία, αφού είμαι Υπουργός –εδώ είναι συνηθισμένοι οι αξιωματούχοι να μη μιλούν για τους Υπουργούς και να υπάρχουν και τίτλοι, κύριε Υπουργέ– να κάνω μια συμμορία τρομοκρατίας, για να δω και την ευαισθησία της κοινής γνώμης ή γιατί έτσι μου έκοψε. Έχω μια λόξα, μια τρέλα και γίνομαι τρομοκράτης.

Η Βουλή και η αντιτρομοκρατική υπηρεσία δεν μπορούν να με φωνάξουν. Δεν μπορεί να με καλέσει ούτε ως μάρτυρα, διότι το Σύνταγμα λέει ότι δεν μπορεί να σε καλέσει για προανάκριση, δεν μπορεί να σε καλέσει για προκαταρκτική εξέταση. Αλλά ούτε και για μάρτυρα; Ας με καλέσει και ας μην πάω, για να έχω εγώ το κόστος. Αλλά ούτε αυτό δεν γίνεται!

Θέλουμε, λοιπόν, τώρα ο κόσμος να έχει εμπιστοσύνη και υπόληψη στους πολιτικούς, οι οποίοι –όπως πολύ καλά έγραψε «ΤΟ ΠΑΡΟΝ»– φρόντισαν να «βγουν λάδι»; Αυτό γίνεται! Μπορεί εγώ να είμαι μέλος τρομοκρατικής οργάνωσης και να έχω ιδρύσει τρομοκρατική οργάνωση στο χρόνο που μπήκα στο Υπουργείο και είχα διασφαλίσει ότι οι αστυνομικοί δεν μου μιλάνε και στέκονται όλοι προσοχή στο πέρασμά μου και δεν μπορεί να με δώξει κανείς!

Δεν έρχεται τουλάχιστον ο νόμος να πει ότι αφού το Σύνταγμα λέει «ως ο νόμος ορίζει» σας δίνει το δικαίωμα να πείτε «κατά την άσκηση των καθηκόντων του ως Υπουργού και μόνο», διότι ως Αρχηγός ή μέλος τρομοκρατικής οργάνωσης μπορεί να έχω άλλους συμμετόχους της διοικήσεως ή άλλους απλούς πολίτες. Ούτε αυτό δεν διευκρινίζετε, για να δείτε πόσο υποτιμούμε την κοινή γνώμη με αυτό το νομοσχέδιο!

Είναι ένας νόμος, ο οποίος ένα στόχο έχει, να «βγάλει λάδι» οποιονδήποτε πέρασε από την Κυβέρνηση. Τώρα τι έρχεται να κάνει αυτός ο νόμος; Θα δικάσει, δεν θα δικάσει με πλειοψηφία; Δηλαδή ένα ποινικό αδίκημα θα γίνει αντικείμενο της πλειοψηφίας, συν-πλην. Δηλαδή πολιτικοποιούμε το ποινικό αδίκημα! Αυτό είναι ολοφάνερο!

Αφού «ο νόμος ορίζει» και θέλαμε να είμαστε εμείς που παραπέμπουμε και που ενημερωθήκαμε και θέλουμε να πείσουμε την κοινή γνώμη, τότε να συστήσουμε το Δικαστικό Συμβούλιο –δεν το απαγορεύει το Σύνταγμα– πολύ πριν παραπέμπουμε, ευθύς ως το διαπιστώσει ο εισαγγελέας. Ο εισαγγελέας πρέπει να έχει το δικαίωμα να εξετάσει κάποιον και ως μάρτυρα, να έχει δικαίωμα να παίρνει μαρτυρικές καταθέσεις –δέκα πέντε για την υπόθεση– να παραπέμψει συνολικά στο Δικαστικό Συμβούλιο, το οποίο θα συγκροτηθεί, όπως λέει ο Πρόεδρος. Το Δικαστικό Συμβούλιο ας βγάλει μια απόφαση και να έλθει η Βουλή να συμφωνήσει ή να μη συμφωνήσει. Άλλωστε οι αποφάσεις και της Βουλής και του Δικαστικού Συμβουλίου συγκλίνουν.

Οι αποφάσεις συγκλίνουν! Πώς θα το κάνουμε; Εδώ το Σύνταγμα έχει ένα Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο αποτελούμενο από έντεκα μέλη, που για να πάρεις την πλειοψηφία –όπως είπα προχθές– θέλεις έξι μέλη και από τα έξι μέλη τα τρία είναι διορισμένα από την Κυβέρνηση! Για ποια ζητήματα λεπτότητας και ευαισθησίας να συζητάμε;

Πέραν τούτου, δεν σκεφτόμαστε το άλλο. Πώς θέλουμε οι δικαστές να νιώσουν ανεξαρτησία; Έχουμε την απαίτηση, άμα διορίσουμε τον Πρόεδρο του Αρείου Πάγου να έλθει στο Υπουργείο Δικαιοσύνης να σας υποβάλει τα σέβη του. Και δεν τον στείλατε στο διάολο, μόλις ήλθε! Να του πείτε: «Α, στο καλό σου, δεν ντρέπεσαι που ήλθες εδώ!» Αυτό έπρεπε να του πείτε!

Όταν δεν πήγε ποτέ και δεν έγινε εκλογή, τότε να γίνει το ανάποδο. Δηλαδή, να βγει ο Πρωθυπουργός και να πει: «Ευχαριστούμε τους κυρίους τάδε και τάδε, οι οποίοι με τους αγώνες τους, με τη μελέτη τους και με τον κόπο τους μας παρείχαν το δικαίωμα να μπορούμε να τους κρίνουμε ως ανωτάτους δικαστές».

Όταν η πολιτική εξουσία δεν δίνει αυτή τη διάκριση στη δικαστική εξουσία, πώς θέλουμε αυτοί να νιώσουν ανεξάρτητοι; Κι όχι μόνο δεν νιώθουν ανεξάρτητοι, αλλά καλλιεργούμε το άλλο

-που δεν υπάρχει σε όλη τη διοίκηση- δηλαδή, το πρόβλημα της προαγωγής να είναι το μείζον για το δικαστή. Μου έχει κάνει μεγάλη εντύπωση στην εικοσιπεντάχρονη εμπειρία μου και στον πολιτικό μου βίο...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ:** Μια στιγμή, κύριε Πρόεδρε. Είναι δέκαπέντε άρθρα! Στα άρθρα είμαι!

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Κύριε Κεδίκογλου, κατ' αρχάς μην αντιδικείτε με το νομοσχέδιο. Εφάρμοσα τον Κανονισμό, που ορίζει ότι όταν συζητούνται τα άρθρα κατ' ομάδες διπλασιάζεται ο χρόνος της ομιλίας κατά οκτώ λεπτά. Όμως, πάντα το Προεδρείο, όταν τα άρθρα είναι πολλά, δείχνει κατανόηση στους συναδέλφους.

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ:** Αν θέλετε, σταματώ και τώρα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Θα έχετε σχετική άνεση χρόνου να εκφράσετε τις απόψεις σας.

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ:** Θα φροντίσω να μην επεκταθώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Καλώς.

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ:** Μου έχει κάνει, λοιπόν, εντύπωση η θέληση, η αγωνία, το άγχος των δικαστών να προαχθούν, που δεν υπάρχει σε άλλους τομείς της διοίκησης. Μόνο στη δικαιοσύνη το συναντάμε, επειδή υπάρχει αυτή η μεταχείριση από την πολιτική εξουσία.

Προσέξτε, λοιπόν, να δείτε πού φθάσαμε. Την Τετάρτη γίνεται μια δίκη, που αφορούσε μέλος του Κοινοβουλίου. Τη Δευτέρα ορίζεται να έλθουν τα δικόγραφα, οι προτάσεις, όπως λέτε εσείς οι δικαστές. Το ορίζει ο Πρόεδρος από πάνω.

Την Τρίτη το βράδυ, το Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο διαρρέει την πληροφορία –ή διαρρέεται η πληροφορία, όπως θέλετε πάρτε το ρήμα- μέσω του Αθηναϊκού Πρακτορείου Ειδήσεων, ότι συνήλθαν μυστικώς – ενώ δεν προλάβαιναν ούτε να ξεφυλλίσουν τις προτάσεις- και η ένσταση κατά του «Χ» απερρίφθη.

Πώς θέλετε, λοιπόν, να έχει κύρος το Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο, το εντεκαμελές; Απερρίφθη με ψήφους επτά κατά τεσσάρων. Απερρίφθη, όταν επί τεσσάρων μετεχόντων Αρεοπαγιδιτών, οι τρεις ήταν εναντίον. Προσέξτε και το γεγονός ότι αυτό διαρρέεται μέσω του Αθηναϊκού Πρακτορείου. Γιατί; Εκείνη την εβδομάδα, ο κύριος Υπουργός θα εισηγείτο την προαγωγή στην Προεδρία του Αρείου Πάγου και στην Αντιπροεδρία του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Την επομένη της προαγωγής, τους δέχεται –αυτό το ονομάζουμε «επίσκεψη αβροφροσύνης»- να υποβάλουν τα σέβη τους. Έπρεπε να τους υποδείξετε αυτό που έκανε ο αλησμόνητος, ο αείμνηστος Ζηλήμωνας, όταν του είπε ο Βενιζέλος «θέλω να σε δω» και εκείνος του είπε «οι θύραι του γραφείου μου ανοιχτάι δι' υμάς». Και πήγε, κύριε Πρόεδρε, ο Βενιζέλος εκεί.

Εδώ, όμως, έγινε ανάποδα. Ο Έλληνας Πρωθυπουργός κάλεσε στο γραφείο του, πριν καλά- καλά αρχίσουν οι ανακρίσεις για το «ΣΑΜΙΝΑ», τον εισαγγελέα του Αρείου Πάγου και αυτός πήγε. Πώς θέλουν και αυτοί να έχουν κύρος;

Κατ' αρχάς, το κύρος ξεκινά από τον τρόπο που η Κυβέρνηση μεταχειρίζεται την εξουσία, γιατί η διακριτική ευχέρεια εφαρμογής των δυνάμεων είναι η Κυβέρνηση. Η Κυβέρνηση διατάσσει τις δυνάμεις τι να κάνουν. Είναι μείζον, λοιπόν, το θέμα.

Αυτά ήθελα να πω σε ό,τι αφορά στο άρθρο 1 και, επίσης, στο άρθρο 4, σχετικά με το πώς γίνεται η παραπομπή, κλπ. Διαβάζεται αμελλητί. «Αμελλητί» δεν σημαίνει χωρίς διαδικασίες, αλλά με πάσα επιμέλεια. Θα συλλέξουν τα στοιχεία, θα πάρουν μαρτυρικές καταθέσεις, θα κάνουν εκθέσεις και θα τα στείλουν. Άλλο πράγμα είναι το «αμελλητί» και άλλο το «παρακάμπω κάθε διαδικασία».

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Σας παρακαλώ, συντομεύετε.

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ:** Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Παρακάτω, το μείζον θέμα είναι αυτό των συμμετόχων. Κάθε μέρα βλέπουν το φως της δημοσιότητας σχόλια, περιγραφές και καταστάσεις και, όπως πάμε, θα έχουμε εκλογές, οι οποίες θα φέρουν άλλο κόμμα στην εξουσία. Κατά τα φαινόμενα θα είναι η Νέα Δημοκρατία. Ας ελπίσουμε –και αυτό είναι ευχαρί-

στο- ότι έχει απαλλαγεί από τις ακροδεξιές τάσεις και ας ευχηθούμε ότι τα κόμματα της Αριστεράς θα έχουν πολύ μεγαλύτερη εκπροσώπηση, για να υπάρξει ένας καινούριος διάλογος.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Σας παρακαλώ, κύριε Κεδίκογλου. Αναφερθείτε επί των άρθρων και όχι σ' άλλα ζητήματα.

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ:** Ευτυχώς διαφοροποιήθηκε το θέμα των συμμετόχων. Τι σημαίνει διαφοροποίηση συμμετόχων και γιατί διαφωνώ με τον κ. Κουβέλη και με τον κ. Γκούσκο; Δεν γίνεται διοίκηση, αν η ιεραρχία ή η διοίκηση δεν νιώσει ότι έχει χωριστή ευθύνη στο πώς και τι εισηγείται, στο να λείει από κάτω «διαφωνώ» και να λείει ο Υπουργός «εγώ αναλαμβάνω» και να τελειώνει η ιστορία.

Περάσαμε από υπουργικά καθήκοντα και δεν είχαμε ούτε έναν ούτε δύο –προς τιμή τους- γενικούς διευθυντές που είπαν «εγώ διαφωνώ» –πολύ καλά κάνεις, μπράβο σου και εύγε σου, απόφαση είναι, εγώ την παίρνω και υπογράφω- «εγώ διαφωνώ, κύριε Υπουργέ, να πληρωθούν οι αποζημιώσεις σ' αυτούς τους παραγωγούς» - καλά κάνεις, εγώ παίρνω την ευθύνη και υπογράφω. Αυτή είναι η διοίκηση.

Ερχόμαστε τώρα εδώ να πούμε ότι αναστέλλεται η πράξη του Υπουργού που είναι καθαρά πολιτική πράξη. Έχουμε το προηγούμενο της παραπομπής του Κωνσταντίνου Καραμανλή –αναφέρομαι σε κορυφαίους άνδρες- που ο Γεώργιος Παπανδρέου ζήτησε την αναστολή της δίωξης.

Πώς θέλετε να υπάρξει διοίκηση, όταν οι συμμετοχοί νιώθουν ότι είναι με τον Υπουργό. Πώς θέλετε η διοίκηση να νιώσει ότι είναι ανεξάρτητη ότι μπορεί να εισηγείται εκείνο που πρέπει, την εφαρμογή των νόμων;

Όσο για τις υπηρεσίες, τι σημαίνει υπηρεσίες; Εισηγούνται σύμφωνα με το νόμο. Αυτή είναι η διαφορά με τις υπηρεσίες. Δεν είναι απλά υπάλληλοι, είναι υπηρεσίες. Βέβαια, το γεγονός ότι οι δημόσιοι λειτουργοί στην Ελλάδα λέγονται υπάλληλοι και όχι δημόσιοι λειτουργοί, δεν είναι χωρίς αιτία.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, λυπάμαι που ο χρόνος είναι τέτοιος και δεν μπορούμε να μιλήσουμε για κάθε άρθρο και αναγκάζομαστε να κάνουμε όλα αυτά τα πράγματα. Είναι ευχάριστο ότι διαφοροποιήθηκε η Νέα Δημοκρατία σ' αυτό το ζήτημα, γιατί δίνει τις ελπίδες να ανασυγκροτηθεί η διοίκηση, όταν –όπως είπα προχθές- έχουν καταργηθεί όλες οι διευθύνσεις επιθεωρήσεως σε όλα τα Υπουργεία.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Σας παρακαλώ, κύριε Κεδίκογλου, να με διευκολύνετε.

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ:** Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, θα σας διευκολύνω.

Για να δούμε ποιοι είναι οι υπεύθυνοι, έχω εδώ στα χέρια μου μία σύμβαση της ΔΕΗ για τη Φλώρινα. Λέει, λοιπόν, η σύμβαση αυτή της ΔΕΗ: «Η σύμβαση τίθεται σε ισχύ από την ημερομηνία δημοσίευσης στο Φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, της κύρωσής της από το ελληνικό Κοινοβούλιο». Είδατε ποτέ εσείς καμία σύμβαση Φλώρινας να έρθει εδώ;

Και τι βρήκαν ως δικαιολογία; Η Βάσω Παπανδρέου, όταν είδε να γίνονται έριδες και ιστορίες για τη Φλώρινα, είπε να το κουβεντιάσουμε στη Βουλή.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, τελειώνω σε μισό λεπτό.

Το φέρατε για συζήτηση στη Βουλή και έγινε η συζήτηση. Μετά, αφού έγινε η συζήτηση και είδε ότι μπορεί να προχωρήσει, στέλνει ένα γράμμα στη ΔΕΗ και λέει ότι το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε να προωθηθεί.

Και επειδή το «προωθηθεί» έπρεπε να ερμηνευθεί ότι εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, έρχεται η ΔΕΗ με μία γνωμάτευση του νομικού της συμβούλου ότι το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε ότι δεν απαιτείται η κύρωση της σύμβασης, απαντώντας σ' ένα γράμμα της κ. Παπανδρέου ότι αποφασίστηκε να προωθηθεί. Βέβαια το επόμενο βήμα ήταν να φύγει η κ. Παπανδρέου από το Υπουργείο Ανάπτυξης γιατί είχε γράψει αυτό, αλλά βρήκε άλλοθι στη ΔΕΗ για να γίνει αυτό που έγινε.

Η σύμβαση της Φλώρινας είναι ένα σκέλος της όλης ιστορίας του αερίου. Όταν είμαστε σ' αυτήν την ατμόσφαιρα κατά συνέπηση ενόχων σαν Έλληνες αντιλαμβάνεστε ότι θα έπρεπε να είναι μεγαλύτερη η ευαισθησία της Κυβέρνησης στο θέμα αυτό. Δυστυχώς είναι ένα νομοσχέδιο το οποίο δεν μας περιποιεί τιμή να μην χρησιμοποιήσω πάλι θετικό προσδιορισμό.

Το καταψηφίζω, κύριε Πρόεδρε. Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας):** Ο κ. Ιωαννίδης έχει το λόγο.

**ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ:** Παρακολουθώντας τη συζήτηση χθες διαπίστωσα με έκπληξη και πάλι να υπάρχουν απόψεις και μάλιστα προσώπων διακεκριμένων που έχουν διατελέσει σε υψηλά υπουργικά και υψηλότερα ακόμη αξιώματα να δημιουργούν μια εντύπωση ότι δήθεν ο νόμος περί ευθύνης Υπουργών είναι κάτι που το προβλέπει το Σύνταγμα και γι' αυτό θα προσαρμοστούμε, αλλά είναι κάτι που δεν είναι σωστό. Θα έπρεπε και οι Υπουργοί όπως οι απλοί πολίτες να προσάγονται στα δικαστήρια με τις συνήθεις διαδικασίες από το πλημμελειοδικείο μέχρι το κακουργιοδικείο κ.ο.κ.

Μου κάνει εντύπωση διότι όποιος έχει ασκήσει διοίκηση, όποιος έχει καταλάβει υπουργικό αξίωμα οφείλει να γνωρίζει, ότι ο Υπουργός σε καθημερινή βάση και μάλιστα σε ορισμένα Υπουργεία κατεξοχήν δύσκολα βρίσκεται συνεχώς προ διλημάτων στα οποία πρέπει να δίνει απαντήσεις με τις αποφάσεις του αμέσως, αν θέλει να ασκεί αποτελεσματική διοίκηση. Αυτό σημαίνει ότι το ρίσκο που έχει γενικότερα η πολιτική δράση, ένα ρίσκο που όλοι αποδεχόμαστε και που είναι μέρος του μεγαλείου της πολιτικής γιατί σημαίνει διακινδύνευση, το ρίσκο αυτό πολλαπλασιάζεται για όποιους ασκούν διοίκηση, όπως είναι οι Υπουργοί και είναι σε καθημερινή βάση υποχρεωμένοι να παίρνουν αποφάσεις ιδίως σε μια χώρα όπου η Δημόσια Διοίκηση δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ότι λειτουργεί άψογα και όπου δυστυχώς περίπου όλα τα θέματα θέλουν προσηγογραφία Υπουργού ή Υφυπουργού. Εάν παίρνει –και καλώς παίρνει– ο κάθε Υπουργός το ρίσκο συνεχώς και καθημερινώς να βγάζει αποφάσεις, αυτό δεν σημαίνει ότι οφείλει να παραγνωρίζει τη νομιμότητα, αλλά τα όρια μέσα στα οποία κινείται είναι άλλοτε στενά, άλλοτε ευρέα. Και πάντως αναλαμβάνει ρίσκο συνεχώς. Καλώς ως εδώ. Αλλά ερωτώ, εάν δεν υπήρχε ο νόμος περί ευθύνης Υπουργών, ο οποίος άλλωστε στο παρελθόν προέβλεπε –το είπα και χθες– ιδιώνυμο αδίκημα που δεν υπήρχε για κανένα άλλο πολίτη παρά μόνο για τους Υπουργούς και δεν υπήρχε και σε άλλες χώρες, εάν λοιπόν, θα είχαμε και ιδιώνυμο αδίκημα που μόνο εάν προκύπτουν πέραν του γενικού δόλου και σκοπός συγκεκριμένος μπορεί να οδηγηθεί το δικαστήριο σε καταδίκη.

Αν, λοιπόν, δεν υπάρχει μια στοιχειώδης προστασία αφήνεται βορά ο κάθε Υπουργός της οποίας κυβέρνησης στη διάθεση του όποιου εισαγγελέα. Και μην παραγνωρίζουμε ότι και οι δικαστικοί εισαγγελείς και οι δικαστές είναι άνθρωποι έχουν τις ανθρώπινες αδυναμίες. Οι πολιτικοί από την άλλη μεριά είναι στόχος πάντοτε και υπάρχουν πάρα πολλοί και έχουμε πολλά παραδείγματα από το παρελθόν δικαστικών λειτουργιών που από το φόβο –να πάρω την καλύτερη περίπτωση– μη θεωρηθεί ότι χαρίζονται στους πολιτικούς λένε, στείλτον εκεί και τρέχα γύρευε μετά. Για όλους τους επιφανείς υπάρχει τέτοιος κίνδυνος, για τους πολιτικούς μεγαλύτερος. Και με τη νοοτροπία, ας το ξεφορτώσω στους παραπάνω και θα άρχιζαν μηνύσεις επί μηνύσεων κατά των Υπουργών να τρέχουν κάθε μέρα στον ανακριτή να απολογούνται στον ανακριτή να συνεχίζεται στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο να πηγαίνει στο δευτεροβάθμιο δικαστήριο για να αθωωθεί. Και κάτι έγινε αν αθωωθεί μετά από ένα διασυρμό και μια ταλαιπωρία ετών.

Ορθώς υπάρχει, λοιπόν, ο νόμος περί ευθύνης Υπουργών. Είναι σαφές το σχέδιο που συζητούμε τώρα καλύτερο από όλα τα προηγούμενα νομοθετήματα τα αντίστοιχα. Επείσημα χθες

κάποιες αδυναμίες κατά τη γνώμη μου και θα αναφερθώ σε μια, δύο νομοτεχνικής φύσεως παρατηρήσεις αλλά θέλω πριν από αυτό να πω και να με παρακολουθήσει ο κύριος Υπουργός ότι ειδικότερα η διάταξη που δεν επιτρέπει στον εισαγγελέα αξιολογική κρίση είναι πολύ σωστή.

Έχει τα τελευταία χρόνια εκ μέρους της εισαγγελικής αρχής ακολουθηθεί μια πρακτική παράνομη: Η έκδοση πορίσματος. Η λέξη πόρισμα δεν υπάρχει στην ποινική δικονομία. Και φτάσαμε στην υπόθεση Οτσαλάν όχι απλώς να εκδοθεί πόρισμα, αλλά να είναι πόρισμα τριών εισαγγελέων. Δεν υπάρχει στην ποινική μας δικονομία διάταξη που να επιτρέπει να συνέρχονται οι εισαγγελείς εν είδει δικαστηρίου και να αποφαινούνται. Και αποφάσισαν και λένε μάλιστα ομοφώνως. Συνεδρίασαν, συνήλθαν και αποφάσισαν παρανόμως και έστειλαν πόρισμα στη Βουλή. Και κατ' αυτού του πορίσματος οι θιγόμενοι δεν έχουν κανένα μέσο αμύνης.

Επ' αυτού έγραψε ένα σημαντικό πιστεύω άρθρο ο γιος μου δικηγόρος ειδικευμένος αν θέλετε σε αυτά τα θέματα. Για τις συνταγματικές εγγυήσεις της ποινικής δικονομίας είναι η διατριβή του. Λέει ανάμεσα στα άλλα. Πρώτον: «Η έκδοση πορίσματος, όμως, και μάλιστα συλλογικού διαμορφώνει μια κατάσταση εντελώς διαφορετική από οποιοδήποτε διαβιβαστικό έγγραφο. Στο πόρισμα για την υπόθεση Οτσαλάν περιγράφονται με λεπτομέρεια πραγματικά γεγονότα σαν να επρόκειτο περί αιτιολογίας δικαστικής απόφασης και αποδίδονται συγκεκριμένες ευθύνες, κάτι σαν το «δια ταύτα» μιας καταδίκης. Κατ' αυτόν τον τρόπο το πόρισμα πέραν του γεγονότος ότι τείνει να δεσμεύσει ηθικά και πολιτικά τους αποδέκτες ως πρόκριμα για τη δικαστική συνέχεια της υπόθεσης αποτελεί και μια σοβαρότατη προσβολή του τεκμηρίου της αθωότητας των κατηγορουμένων. Εφόσον δεν προβλέπεται πόρισμα δεν προβλέπεται και τρόπος αντίδρασης δηλαδή μέσο αμύνης κατά του πορίσματος ούτε βέβαια και οι προϋποθέσεις έγκυρης έκδοσης και διαβίβασής του».

Και συνεχίζει παρακάτω: «Η χρησιμοποίηση του όρου πόρισμα ενέχει την έννοια απόφασης και του ομοφώνου δικαστικής απόφασης. Εμφανίζονται έτσι οι εκπρόσωποι της εισαγγελικής αρχής αντί να διώκουν και να κατηγορούν πάντοτε ως μονοπροσώπα όργανα όπως προβλέπεται από την ποινική μας δικονομία, να συσκέπτονται, να συναποφασίζουν και άρα να δικάζουν. Η απόκλιση από την αρχή της νομιμότητας στην ποινική δικονομία δηλαδή σε έναν τομέα του δικαίου όπου αντιθέτως είναι απολύτως απαραίτητη η αυστηρή εφαρμογή της, είναι πολύ επικίνδυνη υπόθεση».

Ο ισχύων Κώδικας Ποινικής Δικονομίας καθιέρωσε ένα σύστημα αρχών, διαδικασιών και οργάνων με ιδιαίτερα ευαίσθητη ισορροπία. Για να είναι νόμιμες οι πράξεις των δικαστικών και εισαγγελικών αρχών, με τις οποίες θίγεται η προσωπική ελευθερία, το τεκμήριο αθωότητας ή τα άλλα θεμελιώδη δικαιώματα, η προστασία των οποίων δοκιμάζεται σε κάθε ποινική δίκη πρέπει ρητώς να προβλέπονται και να στηρίζονται σε νομοθετικές ρυθμίσεις.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Όταν μία αρμοδιότητα –προσέξτε, κύριε Υπουργέ– δεν οργανώνεται θεσμικά, δεν υπάρχουν κριτήρια και προϋποθέσεις για την έγκυρη άσκησή της. Η βέβαιη, εκ των προτέρων, δημοσίωση του πορίσματος σε υποθέσεις με ευρύτερο ενδιαφέρον εμπλέκει αναίτητα τη δικαιοσύνη στο γενικότερο παιχνίδι εντυπώσεων και τη σχετική πολιτική αντιπαράθεση».

Επομένως, σωστά προβλέπεται πρώτον ότι δεν έχει τη δυνατότητα να διενεργεί προκαταρκτική εξέταση ...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας):** Παρακαλώ, κύριε Ιωαννίδη.

**ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ:** Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, σε συντομότερο χρόνο από τους προλαλήσαντες. Βιάζομαι κι εγώ, διότι προεδρεύω της Επιτροπής.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας):** Και ο Κανονισμός απαιτεί «νομιμότητα» στην τήρησή του.

**ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ:** Τώρα, να μην πω ποιος τον παραβιάζει.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας):** Παρακαλώ. Θα πείτε πάλι για το Προεδρείο, το ξέρω. Το έχουμε συνηθίσει. Ολοκληρώστε σας παρακαλώ.

**ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ:** Ρέπει προς παραβίαση. Όταν συζητούνται όλα τα άρθρα ενός νομοσχεδίου εφάπαξ, προφανώς κάποιοι πάει γυρεύοντας. Αλλά εγώ τελειώνω, γιατί βιάζομαι.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας):** Με απόφαση της Βουλής συζητάμε όλα τα άρθρα σε μία ενότητα.

**ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ:** Έχει πάρει αποφάσεις η Βουλή κατά καιρούς...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας):** Καλώς. Ολοκληρώστε.

**ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ:** Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, με δύο νομοτεχνικής φύσεως παρατηρήσεις.

Το άρθρο 10 λέει: «Σε εν ενεργεία Υπουργό ή εν ενεργεία Βουλευτή που διετέλεσε Υπουργός δεν επιτρέπεται βίαιη προσαγωγή, σύλληψη, προσωρινή κράτηση ή επιβολή περιοριστικών όρων».

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας):** Κύριε Ιωαννίδη δεν έχετε άλλο χρόνο.

**ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ:** Κύριε Υπουργέ, πρέπει να γίνει «κατά» και όχι «σε». Διότι όπως είναι «σε εν ενεργεία Υπουργό...», δεν επιτρέπεται τι; Να συλλάβει αυτός; Να γίνει «Κατά εν ενεργεία Υπουργό ή εν ενεργεία Βουλευτή...». Η πρώτη νομοτεχνική παρατήρησή μου είναι αυτή.

Η δεύτερη είναι η εξής. Δεν ξέρω αν δέχεσθε να απαλείψετε τελειώς το άρθρο 2. Κατά τη γνώμη μου δεν χρειάζεται.

Επίσης, δεν ξέρω αν απαντήσετε...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας):** Κύριε Ιωαννίδη, σας παρακαλώ.

**ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ:** ... στα επιχειρήματα που σας έθεσα χθες για το άρθρο 18. Εγώ πιστεύω ότι ο Υπουργός που καταδικάζεται αρμοδίως μπορεί και πρέπει να μπαίνει και στη φυλακή.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας):** Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

**ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΛΗΝΙΚΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης):** Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα πρώτα απ' όλα να ευχαριστήσω τους εισηγητές των κομμάτων, αλλά και τους άλλους συναδέλφους που πήραν το λόγο για τις παρατηρήσεις και τον προβληματισμό που ανέπτυξαν, που είναι εύλογος, όπως για παράδειγμα ο προβληματισμός που ανεπτύχθη από τον κ. Παυλόπουλο. Επ' αυτών θα απαντήσω, εξηγώντας και τη θέση μας, κυρίως στις τρεις από τις τέσσερις παρατηρήσεις, γιατί η μία είχε κυρίως ιστορικό χαρακτήρα, όπως είπε ο κ. Παυλόπουλος.

Πρώτα απ' όλα σε ό,τι αφορά την παρέλευση απράκτως της προθεσμίας άσκησης δίωξης κατά Υπουργού και αν αυτό συνεπάγεται εξάλειψη του αξιολογίου ή αν θα έπρεπε εν πάση περιπτώσει ο νόμος να αφήσει ανοιχτό αυτό το θέμα, επ' αυτού θα ήθελα να υπογραμμίσω τα εξής.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ )

Σύμφωνα με το άρθρο 86 του Συντάγματος η Βουλή έχει την αρμοδιότητα άσκησης ποινικής δίωξης κατά Υπουργού μέχρι το πέρας της Β' Τακτικής Συνόδου της βουλευτικής περιόδου, που αρχίζει μετά την τέλεση του αδικήματος. Είναι σαφές εδώ η διατύπωση του Συντάγματος.

Με την παρέλευση της προθεσμίας αυτής δεν είναι πλέον δυνατή η άσκηση ποινικής δίωξης κατά Υπουργού και συνακόλουθα δεν είναι δυνατή και η τιμωρία του. Αυτή η εξέλιξη δεν συνιστά, βέβαια ένα αμιγές δικονομικό εμπόδιο που παρακωλύει την έναρξη της διαδικασίας, όπως για παράδειγμα η προσωρινή έλλειψη εγκλήσεως, αλλά η εξέλιξη αυτή είναι στην ουσία οριστική κατάσταση που έχει ουσιαστικά αποτελέσματα, αποκλείοντας καθ' εαυτό το τιμωρητό της πράξης, δηλαδή εξαλείφοντας το αξιόποινο.

Το ίδιο ακριβώς ισχύει με την άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας υποβολής εγκλήσεως, καθώς και παραίτησης ή ανάκλησής της κατά ρητή επιλογή άλλωστε του Ποινικού Κώδικα στα άρθρα 117 και 120.

Ορθώς βέβαια ο κ. Παυλόπουλος επεσήμανε ότι η Βουλή δεν

εκφράζει απλώς τη βούληση για την τιμωρία του δράστη στο πλαίσιο άσκησης δικαιώματος, αλλά ασκεί συγκεκριμένη συνταγματική αρμοδιότητα, που συνίσταται στην ίδια την άσκηση της δίωξης. Και στις δύο, όμως, περιπτώσεις το κυρίαρχο κοινό γνώρισμα είναι ότι αποκλείεται οριστικά η δίωξη και φυσικά η τιμωρία και δεν τίθεται απλά κάποιο εμπόδιο, όπως είπαμε, στην πρόοδο της διαδικασίας.

Αυτό εξάλλου ισχύει και στην περίπτωση που η Βουλή στο πλαίσιο άσκησης αρμοδιότητας δεν δώσει την άδεια για τη δίωξη Βουλευτή για συκοφαντική δυσφήμιση ή εάν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία, οπότε κατά τη ρητή διάταξη του Συντάγματος η πράξη θεωρείται ανέγκλητη. Είναι η ρύθμιση του άρθρου 61 παράγραφος 2.

Και βέβαια σε ό,τι αφορά αυτό που όπως είπα υποστηρίχθηκε, δηλαδή ότι ο νόμος θα μπορούσε να αρκестεί στην επανάληψη της συνταγματικής διατύπωσης απέχοντας από οποιαδήποτε άλλη ρύθμιση, θα έλεγα ότι εάν υιοθετούσαμε αυτήν την άποψη μάλλον θα προκαλούσαμε ένα αστόχημα στο νόμο, γιατί θα ήταν αστόχημα να αφήσει αρρυθμιστες τις έννομες συνέπειες από την άπρακτη παρέλευση της συνταγματικής προθεσμίας.

Αντίθετα, θεωρώ ότι είναι πολύ καλύτερο κατά τρόπο σαφή και σύμφωνο με τη δογματική του Ποινικού Δικαίου να καθορίζουμε τις ουσιαστικού δικαίου συνέπειες, όπως τις καθορίζει η προτεινόμενη διάταξη.

Σε ό,τι αφορά στη συζήτηση που αναπτύχθηκε ως προς τις συνέπειες της ανακλήσεως της δίωξης κατά Υπουργού για τους συμμετόχους, δηλαδή τις συνέπειες και για τους συμμετόχους, κατά το άρθρο 86 παράγραφος 4 του Συντάγματος σε περίπτωση παραπομπής Υπουργού ενώπιον του Ειδικού Δικαστηρίου συμπαρααμείπονται και οι τυχόν συμμέτοχοι, όπως νόμος ορίζει.

Το προτεινόμενο σχέδιο νόμου στη συγκεκριμένη διατύπωση στο άρθρο 7 στην παράγραφο 1 ορίζει ότι η άσκηση ποινικής δίωξης κατά Υπουργού καταλαμβάνει υποχρεωτικά και τους τυχόν συμμετόχους, οι οποίοι εφεξής κατηγορούνται και δικάζονται μαζί με τον Υπουργό.

Επομένως με την άσκηση ποινικής δίωξης κατά Υπουργού διαμορφώνεται ενιαία έννομη σχέση δίκης, στην οποία υπάγονται και ο Υπουργός και τυχόν συμμετοχοί. Άρα η έννομη κατάσταση των συμμετόχων διαφοροποιείται σημαντικά σε σχέση με την περίπτωση που δεν ασκηθεί δίωξη κατά Υπουργού.

Με την ανάκληση, όμως, της δίωξης κατά Υπουργού δεν επανερχόμαστε αυτοδικαίως στο προγενέστερο καθεστώς, καθώς έχει ήδη διαμορφωθεί ενιαία έννομη σχέση δίκης και επομένως πρέπει ο νόμος να προβεί στην αναγκαία ρύθμιση και να ρυθμίσει το ζήτημα.

Ως προς τη ρύθμιση που πρέπει να υιοθετηθεί, άκουσα με προσοχή όλες τις απόψεις που υποστηρίχθηκαν και χθες και σήμερα στην Αίθουσα αυτή και εκτιμώ ότι υπάρχουν αξιολογικά επιχειρήματα τόσο υπέρ της υποχρεωτικής επέκτασης της ανάκλησης, όπως ακούστηκε από κάποιους συναδέλφους όσο και υπέρ της επαναφοράς στην ποινική αυτοτέλεια της θέσης των συμμετόχων.

Όμως, νομίζω ότι πρέπει να συμφωνήσουμε ότι δεν μπορεί να προβλεφθεί από τώρα πότε θα είναι προτιμητέα η μία ή η άλλη λύση. Για παράδειγμα σε ορισμένες περιπτώσεις, ιδίως όταν ο Υπουργός είναι συνεργός σε πράξεις τρίτου θα είναι σκόπιμη η αυτοτελής πρόοδος της διαδικασίας κατά των συμμετόχων.

Σε κάποια άλλη, όμως, περίπτωση όπου είτε ο Υπουργός είναι ο μόνος αυτουργός με απλό συνεργό το συμμετόχο είτε από την εκδίκαση καθεαυτής της υπόθεσης για την οποία ασκήθηκε δίωξη κατά Υπουργού, έστω και δίχως τον ίδιο ως συγκατηγορούμενο, διακινδυνεύονται ή και βλάπτονται ουσιαστικά συμφέροντα της χώρας, δεν αποκλείεται να επιβάλλεται η ανάκληση της δίωξης για όλους. Είναι, νομίζω, προτιμότερο την αξιολόγηση να αναλαμβάνει κατά περίπτωση η δημοκρατικά νομιμοποιημένη Βουλή, η οποία και θα επωμίζεται τη σχετική ευθύνη για την περίπτωση που με ρητή απόφαση, όπως προβλέπει η προτεινόμενη διάταξη, θα κρίνει ότι συντρέχει λόγος επέκτασης της ανάκλησης και για τους συμμετόχους.

Τέλος, σε ό,τι αφορά στη σειρά της κλήρωσης για το Ειδικό Δικαστήριο και το Δικαστικό Συμβούλιο, εδώ υπάρχει η γνωστή παρατήρηση της Διεύθυνσης Επιστημονικών Μελετών της Βουλής ως προς τη χρονική διαδοχή των κληρώσεων για τα μέλη του Ειδικού Δικαστηρίου και του Δικαστικού Συμβουλίου.

Θα κάνω μία παρένθεση, θυμίζοντας ότι όπως διαπιστώνει κανείς από τις αναδιατυπώσεις που διένειμαν από χθες, έχουμε λάβει υπόψη μια σειρά από ορθές παρατηρήσεις της Διεύθυνσης Επιστημονικών Μελετών της Βουλής σε σχέση με άλλα θέματα.

Στο συγκεκριμένο, όμως, θέμα θεωρώ ότι είναι ορθό και σύμφωνο με το Σύνταγμα να προηγηθεί η κλήρωση για το Δικαστικό Συμβούλιο και σε περίπτωση παραπεμπτικού βουλεύματος να ακολουθεί η κλήρωση των μελών του δικαστηρίου.

Αυτά προβλέπει η προτεινόμενη διάταξη, γιατί το Σύνταγμα πράγματι θέλει το δικαστικό συμβούλιο να λειτουργεί στο πλαίσιο του Ειδικού Δικαστηρίου. Το Ειδικό όμως Δικαστήριο, ως όργανο της έννομης τάξης, υπάρχει ανεξάρτητα από τον καθορισμό της συνθέσεώς του για την εκδίκαση συγκεκριμένης ποινικής υποθέσεως.

Περαιτέρω εκτιμώ ότι δεν θα ήταν δίκαιη μια δίκη, στην οποία θα κληρώνονταν μέλη συνθέσεως για να δικάσουν συγκεκριμένο πρόσωπο, προτού διαγνωστεί ότι πρέπει το εν λόγω πρόσωπο να παραπεμφθεί σε δίκη.

Εξάλλου η προτεινόμενη σειρά είναι σκόπιμη, διότι η μεν κλήρωση θα πρέπει να αντιστοιχεί στα δεδομένα του χρόνου εκδίκασης, ώστε για παράδειγμα να μην καταλαμβάνονται από το όριο ηλικίας μέλη ήδη πριν την έναρξη της δίκης και απ' ετέρου η προτεινόμενη διάταξη περιορίζει και τον κίνδυνο συνθέσεως τυχόν προαγωγής με την ιδιότητα του κληρωθέντος ως μέλους του Ειδικού Δικαστηρίου.

Τέλος εκτιμώ ότι δεν υπάρχει σύγκρουση με το άρθρο 158 του Κανονισμού της Βουλής, στο οποίο άρθρο δεν ορίζεται η σειρά της κληρώσεως.

Εδώ θα μπορούσα βέβαια να υποστηρίξω ότι ευλόγως θα ετίθετο εν αμφιβόλω το αν μπορεί κάτι τέτοιο ο Κανονισμός της Βουλής να ρυθμίσει, αφού δεν πρόκειται για ζήτημα εσωτερικής οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής. Αλλά εν πάση περιπτώσει, αυτό δεν είναι το σημαντικό. Πάντως λέω ότι και το άρθρο 158 του Κανονισμού της Βουλής δεν ορίζει τη σειρά της κληρώσεως.

Τέλος κύριοι συνάδελφοι, άκουσα με προσοχή και την παρατήρηση που έκανε ο κ. Κουβέλης για το ότι πρέπει να δοθεί δυνατότητα στη Βουλή και η ίδια να μπορεί να προκαλεί την επανάληψη της διαδικασίας για τους λόγους που προβλέπονται στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Θεωρώ ότι είναι ορθή η επισημάνση αυτή. Γι' αυτό η παρ.4 του άρθρου 17, όπως την είχαμε διανείμει στις αναδιατυπώσεις, προτείνει να αναδιατυπωθεί ως εξής: «Αν συντρέχει περίπτωση επανάληψης της διαδικασίας υπέρ του καταδικασμένου για τους λόγους που προβλέπονται στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παρ.2, 3 και 4 του άρθρου 5 και 1 και 2 του άρθρου 6 του νόμου αυτού. Η σχετική αίτηση υποβάλλεται από τα δικαιούμενα, κατά τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, πρόσωπα ή από τριάντα τουλάχιστον Βουλευτές. Εάν αυτή γίνει δεκτή, η Βουλή ενεργεί όσα προβλέπονται στο άρθρο 12 του νόμου αυτού και η δίκη επαναλαμβάνεται στο ακροατήριο του Ειδικού Δικαστηρίου».

Το καταθέτω στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Φίλιππος Πετσάλνικος καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα αναδιατύπωση, η οποία έχει ως εξής:

«Η παράγραφος 4 του άρθρου 17 αναδιατυπώνεται ως εξής:

«Αν συντρέχει περίπτωση επανάληψης της διαδικασίας υπέρ του καταδικασμένου για τους λόγους που προβλέπονται στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παρ. 2, 3 και 4 του άρθρου 5 και 1 και 2 του άρθρου 6 του νόμου αυτού. Η σχετική αίτηση υποβάλλεται από τα δικαιούμενα, κατά τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, πρόσωπα ή από τριάντα τουλάχιστον Βουλευτές. Εάν αυτή γίνει δεκτή, η Βουλή ενεργεί όσα προβλέπονται στο άρθρο 12 του νόμου αυτού και

η δίκη επαναλαμβάνεται στο ακροατήριο του Ειδικού Δικαστηρίου».)

**ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης):** Εάν δεν υπάρχει αντίρρηση θεωρώ ότι μ' αυτό τον τρόπο καλύπτουμε και την περίπτωση που επεσήμανε ο κ. Κουβέλης.

Κλείνοντας, για να μην κουράζω άλλο, γιατί θεωρώ ότι εξαντλήθηκαν τα θέματα, θα ήθελα να επισημάνω για μια ακόμη φορά το εποικοδομητικό κλίμα που πραγματικά επικράτησε στη συζήτηση, όχι μόνο ενώπιον της αρμόδιας επιτροπής πριν από μερικές εβδομάδες, αλλά και χθες και σήμερα στη Βουλή.

Θεωρώ και εγώ, κύριε Πρόεδρε, ότι η συζήτηση αυτή και η υπερψήφισή του νομοσχεδίου, αποτελεί ένα δείγμα ωρίμανσης του πολιτικού μας συστήματος, γιατί η συζήτηση αυτού του τόσο σημαντικού νομοσχεδίου έγινε με νηφαλιότητα, πρέπει να πω με καλή πίστη και με διάθεση συναίνεσης και εξεύρεσης των καλύτερων δυνατών διατυπώσεων.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Να αναζητήσουμε τους λόγους για το πώς έγινε αυτό, για να το κάνουμε και σε άλλα νομοσχέδια, κύριε Υπουργέ.

Θα δώσουμε το λόγο για μια προτασόμενη δευτερολογία στον κ. Κατσαρό και μετά για μια δευτερολογία στον κ. Κεδίκογλου.

Ορίστε, κύριε Κατσαρέ, έχετε το λόγο.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ:** Κύριε Πρόεδρε, θα κάνω μόνο μια παρατήρηση, γιατί δεν παρακολούθησα όλη τη συζήτηση, επειδή ήμουν στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας.

Κύριε Υπουργέ, έθιξα το θέμα αυτό κατά τη συζήτηση στην επιτροπή και το επαναλαμβάνω, γιατί δυστυχώς δεν αντιμετωπίζεται. Βλέπω ότι σε όλες τις περιπτώσεις των συμμετόχων του άρθρου 7 δεν αντιμετωπίζεται η περίπτωση που παύσει η ποινική δίωξη, λόγω θανάτου του Υπουργού. Τι γίνεται τότε για τους συμμετόχους;

Δεν είναι ούτε περίπτωση απόρριψης της πρότασης ως αβάσιμης ούτε η απόφαση να μην ασκηθεί δίωξη με την οποία αντιμετωπίζονται τα ζητήματα. Εδώ ασκείται η δίωξη, διεξάγεται η προανάκριση, η ανάκριση, εγκρίνεται το βούλευμα και ακόμα και κατά τη διάρκεια της εκδίκασης της υποθέσεως μεσολαβεί ο θάνατος του Υπουργού, οπότε τίθεται θέμα τι γίνεται για τους συμμετόχους. Επειδή υπάρχει ακριβώς προηγούμενο ο' αυτήν την περίπτωση, που μετά το θάνατο έπαψε η ποινική δίωξη και για συμμετόχους που κατηγορούντο με το παλιό καθεστώς, νομίζω ότι πρέπει να αντιμετωπιστεί. Υπάρχει κάποιο κενό. Είναι ενδεχόμενο να συμβεί μια τέτοια περίπτωση. Αυτήν την παρατήρηση μόνο ήθελα να κάνω.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Το λόγο έχει ο κ. Κεδίκογλου.

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ:** Κύριε Πρόεδρε, δύο λόγια μόνο γιατί κάποια πράγματα ή δεν έγιναν αντιληπτά ή δε θέλουμε να γίνουν αντιληπτά ή δεν μας συμφέρουν κλπ.

Υπήρξε ο ισχυρισμός ότι ο πολιτικός, ο Υπουργός, όταν ασκεί τα καθήκοντά του, αναλαμβάνει ρίσκο. Αυτή είναι η μεγάλη τιμή, να αναλάβεις ρίσκο. Προσωπικά πέρασα από Υπουργεία και ανέλαβα το ρίσκο. Προς τιμήν τους υπήρχαν διευθυντές που είχαν διαφορετική άποψη και είπαν ότι άλλη είναι η άποψη της πολιτικής ηγεσίας, ακόμα και σε οικονομικά θέματα αποζημιώσεων, σε τέτοια ζητήματα. Συνεπώς αυτή είναι η μεγάλη τιμή, να πάρεις το ρίσκο, να αντιμετωπίσεις τον κόσμο και να μπει στα δικαστήρια και να μιλήσεις.

Δεύτερον, δε λέμε εμείς και δε συζητήσαμε στη βάση γιατί προβλέπεται η διαδικασία διά της Βουλής η δίωξη Υπουργού. Αυτή είναι η συνταγματική επιταγή. Μπορεί να είχαμε μία άλλη άποψη στη διαμόρφωση του άρθρου του Συντάγματος, όμως σήμερα έτσι ψηφίστηκε και έτσι ισχύει. Κάνουμε παρατηρήσεις στο πώς εφαρμόζεται το άρθρο 86 του Συντάγματος σχετικά με τη δίωξη των μελών της Κυβέρνησης και αποδείξαμε ότι υπάρχουν διαδικασίες με τις οποίες μπορούμε να δώσουμε κάθε εγγύηση στον απλό πολίτη ότι τηρήθηκαν όλα και δεν είναι η Βουλή κολυμβήθρα του Σιλβάμ, πώς να το κάνουμε;

Ως τώρα καλλιεργείται η εντύπωση ότι η Βουλή είναι κολυμβήθρα του Σιλβάμ. Βλέπετε ότι ακόμα και απλές συμβάσεις έρχονται στη Βουλή προς κύρωση. Γιατί; Διότι οι Υπουργοί δεν

θέλουν να αναλάβουν το ρίσκο της ευθύνης. Αυτή είναι η βασική και μεγάλη διαφορά.

Όπως επίσης ακούσατε προ ολίγου υπάρχει τεράστια παρανομία, όπως είπε ο κύριος συνάδελφος προ ολίγου. Τρεις εισαγγελείς πρώτα ήταν κάτι. Και υπάρχει και κάτι άλλο. Όταν ο εισαγγελέας κάνει μία πρόταση και ένας πολιτικός βγει και κάνει δηλώσεις εναντίον των προτάσεων του εισαγγελέα, τάχα βάλλεται η δικαιοσύνη. Προς Θεού! Ο εισαγγελέας εκφράζει μία άποψη. Θα κριθεί, θα ξανακριθεί και θα ειπωθούν πάρα πολλά εναντίον του. Διότι πώς να το κάνουμε; Ο εισαγγελέας είναι εκπρόσωπος της καθεστηκυίας εξουσίας, για να μην πω τάξεως και ως εκ τούτου οι άλλοι που δεν είναι υπό την καθεστηκυία εξουσία θα κρίνουν τις πράξεις του. Και ο κρίνων κρίνεται.

Στο πνεύμα όλων αυτών που συζητήσαμε εγώ εύχομαι να έχει καλή τύχη το νομοσχέδιο και να μη βρεθεί σε δυσάρεστη θέση μεθαύριο η Βουλή. Αλλά δεν νομίζω ότι το νομοσχέδιο αυτό τελικά περιποιεί τιμή. Εύχομαι από την ιστορία να διαψευστεί.

Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Το λόγο έχει ο κύριος Υπουργός.

**ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης):** Οφείλω μία απάντηση στο θέμα που έθεσε ευλόγως ο κ. Κατσαρός, τι θα συμβεί σε περίπτωση θανάτου, ό μη γένοιτο. Ευχόμαστε όλοι ποτέ να μην εφαρμοστεί ο νόμος αυτός και πολύ περισσότερο ευχόμαστε να μη συμβεί ποτέ στο μέλλον τέτοιο τραγικό συμβάν.

Αλλά τι θα συμβεί εάν πράγματι κατά τη διάρκεια της διαδικασίας πεθάνει ο Υπουργός; Εκτιμώ ότι σ' αυτήν την περίπτωση θα εφαρμοστεί κατά το άρθρο 22 του νομοσχεδίου ο Κώδικας Ποινικής Δικονομίας. Δηλαδή θα παραπεμφθεί στα κοινά δικαστήρια ο συμμετοχός εάν δεν έχει αρχίσει η διαδικασία. Εάν όμως έχει αρχίσει η διαδικασία στο ακροατήριο και επακολουθήσει ο θάνατος, τότε η διαδικασία αυτή θα προχωρήσει κανονικά διότι η δικαιοδοσία κρίνεται προ της ενάρξεως της επ' ακροατηρίω διαδικασίας.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην Έκθεση των Έργων Τέχνης από τη Συλλογή της Βουλής των Ελλήνων, είκοσι δύο μαθητές και μαθήτριες και τρεις συνοδοί-καθηγητές από τα Τεχνικά Επαγγελματικά Εκπαιδευτήρια Ηρακλείου Αττικής.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες)

Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της ενότητας των άρθρων 1 έως και 21 και θα γίνει η ψηφισή τους κεχωρισμένως.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 1 ως έχει;

**ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Δεκτό, δεκτό.

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ:** Κατά πλειοψηφία.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Συνεπώς το άρθρο 1 έγινε δεκτό ως έχει, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 2 όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

**ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Δεκτό, δεκτό.

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ:** Κατά πλειοψηφία.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Συνεπώς το άρθρο 2 έγινε δεκτό όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 3 όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

**ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Δεκτό, δεκτό.

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ:** Κατά πλειοψηφία.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Συνεπώς το άρθρο 3 έγινε δεκτό όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 4 ως έχει;

**ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Δεκτό, δεκτό.

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ:** Κατά πλειοψηφία.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Συνεπώς το άρθρο 4 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 5 όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

**ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Δεκτό, δεκτό.

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ:** Κατά πλειοψηφία.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Συνεπώς το άρθρο 5 έγινε δεκτό όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 6 ως έχει;

**ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Δεκτό, δεκτό.

**ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ:** Κατά πλειοψηφία.

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ:** Κατά πλειοψηφία.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Συνεπώς το άρθρο 6 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 7 όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

**ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Δεκτό, δεκτό.

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ:** Κατά πλειοψηφία.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Συνεπώς το άρθρο 7 έγινε δεκτό όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 8 όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

**ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Δεκτό, δεκτό.

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ:** Κατά πλειοψηφία.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Συνεπώς το άρθρο 8 έγινε δεκτό όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 9 ως έχει;

**ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Δεκτό, δεκτό.

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ:** Κατά πλειοψηφία.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Συνεπώς το άρθρο 9 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 10 όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

**ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Δεκτό, δεκτό.

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ:** Κατά πλειοψηφία.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Συνεπώς το άρθρο 10 έγινε δεκτό όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 11 όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

**ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Δεκτό, δεκτό.

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ:** Κατά πλειοψηφία.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Συνεπώς το άρθρο 11 έγινε δεκτό όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 12 ως έχει;

**ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Δεκτό, δεκτό.

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ:** Κατά πλειοψηφία.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Συνεπώς το άρθρο 12 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 13 ως έχει;

**ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Δεκτό, δεκτό.

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ:** Κατά πλειοψηφία.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Συνεπώς το άρθρο 13 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 14 όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

**ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Δεκτό, δεκτό.

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ:** Κατά πλειοψηφία.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Συνεπώς το άρθρο 14 έγινε δεκτό όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 15 ως έχει;

**ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Δεκτό, δεκτό.

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ:** Κατά πλειοψηφία.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Συνεπώς το άρθρο 15 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 16 ως έχει;

**ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Δεκτό, δεκτό.

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ:** Κατά πλειοψηφία.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Συνεπώς το άρθρο 16 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 17 όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

**ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Δεκτό, δεκτό.

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ:** Κατά πλειοψηφία.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Συνεπώς το άρθρο 17 έγινε δεκτό όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 18 ως έχει;

**ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Δεκτό, δεκτό.

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ:** Κατά πλειοψηφία.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Συνεπώς το άρθρο 18 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 19 ως έχει;

**ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Δεκτό, δεκτό.

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ:** Κατά πλειοψηφία.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Συνεπώς το άρθρο 19 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 20 ως έχει;

**ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Δεκτό, δεκτό.

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ:** Κατά πλειοψηφία.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Συνεπώς το άρθρο 20 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 21 ως έχει;

**ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Δεκτό, δεκτό.

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ:** Κατά πλειοψηφία.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Συνεπώς το άρθρο 21 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Εισερχόμεστε στην ψήφιση του ακροτελεύτιου άρθρου.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το ακροτελεύτιο άρθρο;

**ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Δεκτό, δεκτό.

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ:** Κατά πλειοψηφία.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Συνεπώς το ακροτελεύτιο άρθρο έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

Επομένως, το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Ποινική ευθύνη των Υπουργών» έγινε δεκτό επί της αρχής και επί των άρθρων.

Η ψήφισή του στο σύνολο αναβάλλεται για άλλη συνεδρίαση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

**ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 19.52', λύεται η συνεδρίαση για αύριο ημέρα Πέμπτη 20 Φεβρουαρίου 2003 και ώρα 10.30' με αντικείμενο εργασιών του Σώματος κοινοβουλευτικό έλεγχο: α) συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων και β) συζήτηση της υπ' αριθμ. 22/10/19.11.2002 επερώτησης Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας προς τους Υπουργούς Εμπορικής Ναυτιλίας και Αιγαίου, σχετικά με τα αναγκαία μέτρα στήριξης και τόνωσης της ακτοπλοΐας, σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

